

Райна Петрова • Бойка Калева • Магдалена Димитрова
Цеца Стоева • Силвия Иванова

МЕТОДИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО НА УЧИТЕЛЯ

Райна Петрова • Бойка Калева • Магдалена Димитрова
Цеца Стоева • Силвия Иванова

*Аз съм
днешното утре*

Аз съм днешното утре

Райна Петрова
Бойка Калева
Магдалена Димитрова
Цеца Стоева
Силвия Иванова

Използвани символи:

Дискусия

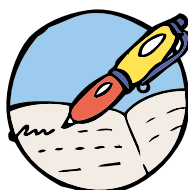
Групова дейност

Самостоятелна дейност

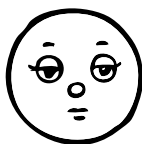
Игра

Оцвети, довърши, свържи

Дейност с родителите

Емотикона за обратна връзка

АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ Методическо ръководство

Автори

© Райна Петрова Димитрова-Василева, 2020, 2026

© Бойка Цветанова Калева, 2020, 2026

© Магдалена Кирилова Димитрова, 2020, 2026

© Цеца Павлова Стоеваа, 2020, 2026

© Силвия Бойчева Иванова, 2020, 2026

Графичен дизайн, илюстрации и корица

© Ралица Емануилова Мануилова, 2020, 2026

Издател

© „Клет България“ ООД, 2020, 2026

ISBN 978-619-7243-92-5

Възпроизвеждането на това издание или на отделни неговите части под каквато и да е форма без изричното писмено съгласие на „Клет България“ ООД е престъпление.

Издателство „Клет България“ уважава и защитава авторските права. Полагаме всички усилия за установяване на авторството и за контакт с носителите на права върху произведения, публикувани в нашите издания. Ако в отделни случаи не сме успели да установим в пълнота съответните правноносителите, законно предявени искания се договарят в рамките на обичайните добри практики.

АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ Методическо ръководство

Автори

Райна Петрова, Байка Калева,

Магдалена Димитрова, Цеца Стоева,

Силвия Иванова

Редактор

Ясена Христова

Графичен дизайн, илюстрации и корица

Ралица Мануилова

Предпечат

Красимира Георгиева, Ясена Христова

Българска. Второ издание, 2026 г.

Формат 64x80/8. Печатни коли 9

ISBN 978-619-7243-92-5

Издател

„Клет България“ ООД

1756 София, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5

комплекс „Софарма Бизнес Тауърс“,

сграда А, ет. 12

тел. 0700 47 400, e-mail: info@klett.bg,

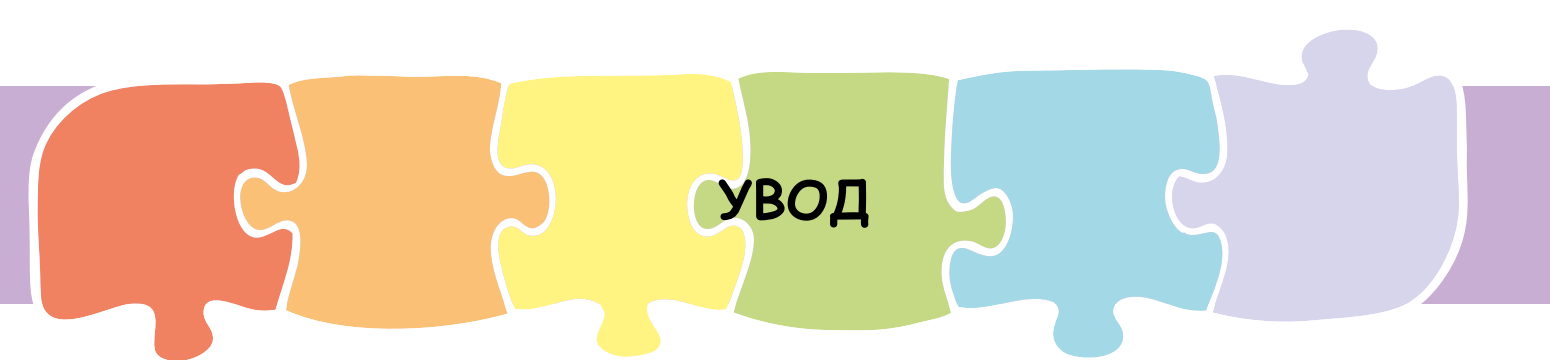
klett.bg

Печат

„Булвест Принт“ АД

СЪДЪРЖАНИЕ

	Образователен модул 1: Кой съм Аз?	7
	1. Моето име <i>Гражданско образование</i>	7
	2. Аз съм <i>Здравно образование</i>	9
	Опознавам себе си и другите <i>Гражданско образование</i>	11
	3. Моите нужди и желания <i>Здравно образование</i>	13
	4. Моите чувства <i>Здравно образование</i>	15
	5. Търся решения <i>Здравно образование</i>	17
	6. Разбирам тялото си <i>Здравно образование</i>	19
	7. Умея да общувам <i>Интеркултурно образование</i>	21
	Образователен модул 2: Моят дом и моето семейство	23
	8. Моето семейство <i>Гражданско образование</i>	23
	9. Взаимоотношения в семейството <i>Гражданско образование</i>	25
	10. Всеки има право на дом <i>Гражданско образование</i>	27
	11. Моят дом е сигурен и безопасен <i>Гражданско образование</i>	29
	Образователен модул 3: Моята детска градина/училище	31
	12. Спазвам правила <i>Гражданско образование</i>	31
	Доверие и екипност <i>Гражданско образование</i>	33
	13. Аз имам приятели <i>Интеркултурно образование</i>	35
	14. Прилики и различия между нас <i>Интеркултурно образование</i>	37
	Разбирам другите и помагам <i>Гражданско образование</i>	40
	15. Решавам конфликти <i>Гражданско образование</i>	42
	16. Клуб "Приятели" <i>Интеркултурно образование</i>	44
	Образователен модул 4: Моето населено място	46
	17. Моето населено място <i>Гражданско образование</i>	46
	18. Моят квартал <i>Гражданско образование</i>	47
	Живеем и празнуваме заедно <i>Интеркултурно образование</i>	49
	Образователен модул 5: Моята родна страна	50
	19. Моята родина <i>Гражданско образование</i>	50
	20. Обществени сгради <i>Гражданско образование</i>	53
	21. Символи на българската държавност <i>Гражданско образование</i>	56
	22. Моите приятели от Европа <i>Интеркултурно образование</i>	58
	Образователен модул 6: Аз съм част от природата	60
	23. Аз съм част от природата <i>Екологично образование</i>	60
	24. Живея здравословно <i>Екологично образование</i>	62
	25. Какво застрашава природата <i>Екологично образование</i>	64
	26. Заедно за природата <i>Екологично образование</i>	66
	27. Еко календар <i>Екологично образование</i>	68
	Образователен модул 7: Аз съм днешното утре	69
	Примерна програма	70

УВОД

Образователният комплект АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ е разработен в съответствие с изискванията на Наредба №13/21.09.2016 г. на МОН за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. Приложението му цели да разшири и обогати образователния процес, регламентиран в държавния образователен стандарт за Предучилищно образование (Наредба №5/03.06.2016 г. на МОН).

Образователният комплект АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ е предназначен за деца от предучилищна възраст в детска градина/училище и съдържа:

- Методическо ръководство на учителя;
- Познавателна книжка на детето.

Ключов момент в работата на учителя е осмислянето на взаимовръзката между знания, умения, нагласи, придобити по различните образователни направления, и формиране на компетентности от различните елементи на интердисциплинарния комплекс. Областите на компетентности са в съответствие с рамковите изисквания за резултатите от обучението според Наредба №13/21.09.2016 г., чл. 14, ал. 2.

Детската градина/училището е естествената среда, в която детето се учи да общува с връстници и възрастни, организирани в социална група. Основните цели на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в тази възраст са:

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:
 - разбира и отстоява общочовешките ценности;
 - зачита значимостта на всяка човешка личност;
 - осъзнава и цени своята културна идентичност;
 - взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по уважителен начин;
 - познава и спазва нормите на екологична култура и поведение с оглед опазване на природата.
2. Подкрепа на личностната автономия и доверието на детето в себе си и света.
3. Възпитаване на алтернативна компетентност и регулиране на взаимоотношенията съобразно нормите, произтичащи от предметната и обществена среда.
4. Овладяване на социално ориентирани норми за живот в здравословна и културна среда.
5. Стимулиране на толерантност и сътрудничество, на уважение и приемане на културни и национални ценности.

В **предучилищното образование** гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява:

1. Интегрирано в обучението по образователни направления;
2. Интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
3. Като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това (Наредба №13/21.09.2016 г. на МОН; чл. 12; ал. 2).

Образователният комплект АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ има за цел да подпомогне учителите на децата от предучилищна възраст в детска градина/училище при формирането на интердисциплинарния комплекс от социални, граждански, интеркултурни компетентности и компетентности свързани със здравето и поддържане на устойчива околна среда.

Учителят има възможност **да избира** теми, форми, методи, подходи, както и разнообразни дейности в реална образователна среда.

Деца усовояват нова информация, разширяват представите, обогатяват социалния си опит. Развиват аналитични умения и нагласи за активно участие в живота на детската група, градината/училището.

Многообразието и комплексността на темите изисква осигуряването на среда, вдъхновяваща творчество и активност на учителите и децата. Те сътворяват заедно съвместната си дейност, като обогатяващо, смислено и вълнуващо преживяване.

Цели се стимулиране на преживяванията, овладяване на достъпни понятия, преобразуване на поведенчески механизми към социално ориентирани норми на поведение, дейност, общуване и комуникация, както в обичайната и ежедневна, така и в празнично-творческа среда. Така, образователният комплект създава основата не само за опознаване на условията на живот и дейност в средата от възрастни и връстници, а и за ново емоционално-положително оценъчно отношение към средата: собствената ежедневна дейност; лица; средства и резултати от дейности; норми на поведение; оценки и състояния, определящи саморегулацията му в социална и културна среда; ориентиране в общочовешки и национални ценности.

В практическа и житейска ситуация, **учителят създава условия** детето, заедно със своите връстници, да преживява и упражнява придобитите знания, умения, отношения. Това се случва в рамките на груповите дейности.

Образователният комплект АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ съдържа седем модула с разработени примерни теми. Всяка тема съдържа:

- Вдъхновяваща сентенция;
- Общи насоки за учителя;
- Примерни ситуации:
 - Цели;
 - Задачи;
 - Интерактивни методи и техники;
 - Игри;
 - Очаквани резултати – знания, умения и отношения;
- Активности в реална среда;
- Материали;
- Условия;
- Образователна среда;
- Четивен материал;
- Приложения.

Всички теми имат обща характеристика – целят овладяването на система от представи и умения, възпитаване на отношение, насочват към преобразуване на детската дейност. Всяка една от тях задава определена специфика на конкретната тема в субективния опит на детето – насочват го към ориентиране в човешките отношения, системата от социални ценности, предметно-практическата среда, като преобразуване на модели, празнична атмосфера, като отношение към света и оценяването му в интимен план.

Ориентирането в средата на всяка образователна тема отразява спецификата на превръщането на формите на поведение в нормативно обоснована личностна характеристика, т.е. детето придобива умения и способности да мотивира конкретно и адекватно поведението си, съобразно собствените си потребности, отнесени до обществените норми на живот в света. Естествената интерактивност на обучението е в основата на всяка тема. Детето разпознава своите вътрешни състояния и се учи да се справя със себе си. Моделира граждански отношения и обогатява социалния си опит.

Образователният комплект АЗ СЪМ ДНЕШНОТО УТРЕ дава възможност за съвместни дейности на детската градина/училището и семейството. Деца и възрастни споделят своите чувства и преживявания. Тази споделеност изгражда свободни, активни и успешни личности.

За постигане на успешни резултати

1. **Запознайте се** предварително със съдържанието на всяка тема.
2. **Материалът** във всяка тема е предвиден за около 30-35 минути. Времето се изменя, в зависимост от броя и интересите на децата. При необходимост разделете дейностите така, че децата да имат време да осмислят и да участват активно.
3. **Целите** са свързани с дейностите и начините на постигане на очаквания резултат.
4. **Инструкциите** ви насочват към последователно извършване на различните активности.
5. **Подгответе** необходимите материали. Образователният комплект предлага някои готови материали, както за работа в ДГ, така и в семейството.
6. **Създайте** мотивираща и вдъхновяваща атмосфера в занималнята. При възможност настанете децата комфортно, по различен от обичайния начин, така, че всички да се чувстват равнопоставени.
7. **Следвайте** инструкциите и се чувствайте свободни да адаптирате игрите и упражненията към нуждите на детето и групата.
8. **Обсъдете** дейността с децата. Уверете се, че разбират целта на упражнението.
9. **Насърчавайте** децата да работят заедно, да търсят повече начини за действие. Да се учат едно от друго така, че сами да предлагат различни решения.
10. **Оставете** достатъчно време на всяко детето да оцвети емотикона за обратна връзка и да сподели как се чувства.
11. **Стимулирайте** децата да продължат и обогатят дейността по темата и в семейството. Да споделят заедно своите чувства и преживявания.
12. **Насърчавайте** творческите инициативи на родителите, съвместната им дейност с децата за тяхното успешно приспособяване и реализиране в училищна среда.
13. **Помагайте** на децата да обобщат преживяното, сами да направят своите изводи, поуки и заключения, за да стигнат да формират понятия.

1. Кой съм аз?

1. Тема: Моето име

„С гордост носѝ името си,
с любов пазѝ корените си,
с вяра следвай мечтите си“
от авторите

Цели:

- Развиване на умения за позитивно самовъзприемане.
- Самопредставяне чрез ценностно значение на собственото име.

ПРЕДСТАВЯНЕ – ПРЕДСТАВЛЕНИЕ

Инструкции: Учителят разказва на децата как се запознават хората с думите: „Приятно ми е да се запознаем. Аз съм...“. Той им предлага по-интересен начин за запознаване. Децата застават в кръг. Едно от тях назовава името си и прави някакво движение.

Например: „Аз съм Анелия“ и се завърта като балерина, всички останали повтарят: „Ти си Анелия“ и повтарят нейното движение.

Така децата се представят едно след друго (по желание) с името си и някакво движение – останалите го повтарят.

Когато последното дете се представи, учителят им предлага да се хванат за ръце, да ги вдигнат високо и едновременно да извикат имената си.

ПРИКАЗНИ ГЕРОИ

Въпроси:

Разгледай илюстрациите и назови имената на приказните герои.
По какво ги позна?

Ако разменим имената им, ще бъдат ли същите герои? Защо?

Познавателна книжка с. 3

ИСТОРИЯ НА МОЕТО ИМЕ

Инструкции: Учителят разказва за традициите в именуването на децата в различни страни.

Например: В България родителите и кръсникът избират името на детето. То може да носи името на роднина (баба, дядо, родител); на деня, в който е родено. В Китай момичетата носят имена на цветя и дървета, а момчетата – на различни животни. В Западна Африка, ако вали дъжд, когато детето се ражда, то се нарича: „дъжд“ или „вода“.

Въпроси:

- Кой дава името на детето?
- Знаеш ли историята на твоето име? Какво означава то? Разкажи.
- Има ли магазин за имена?
- Има ли нещо без име?
- Какво ще стане, ако един ден ми изчезне името?
- Децата, които имат еднакви имена, еднакви ли са?
- Какво ще се случи, ако всички хора имат еднакви имена?
- На кого си кръстен? Харесваш ли своето име?
- Твоето име има ли празник? Кога празнуваш своя имен ден?

НАРИСУВАЙ СВОЕТО ИМЕ

Познавателна книжка с. 4

Материали: лист, цветни моливи, кламери

Задача: Опитай се да нарисуваш твоето име. Разкажи какво си нарисувал.

МОЕТО ИМЕ Е АПИ

Материали: кутия – подарък с надпис „За АПИ“, която да издава звук; предварително приготвени за целта диадема, пантофи и лична играчка на деца от групата (предметите са примерни)

Инструкции: Децата са седнали удобно в кръг. Учителят им предлага да си представят, че на всички името им е АПИ, например: „Аз съм АПИ, ти си АПИ“ и т.н.

Учителят показва на децата предметите и предлага да ги върне на притежателя им, който се казва АПИ. Учителят показва кутията – подарък с надписа на децата: „*Можете ли да познаете за кого е?*“.

Децата дискутират при кого ще отиде подаръка. Заедно с учителя достигат до извода, че хората се различават и по своите имена, както и предметите около нас.

 Покажете на детето снимки от първата му среща с вас. Разкажете му интересни случки, свързани с историята и значението на неговото име.

 Покажете на детето първия му документ (акт за раждане). Това ще му помогне да се чувства ценно и уникално.

1. Кой съм аз?

2. Тема: Аз съм

„Не можете да направите нищо без надежда и самочувствие“

Хелън Келър

Цели:

- Предразполагане на децата към новите условия и среда за взаимно опознаване.
- Себепредставяне и себевъзприемане и взаимно опознаване на децата в групата.
- Развиване на сензитивност по отношение на личните качества и ценности, тяхната уникалност и външното им проявление.

НАВИЙ И КАЖИ

Материали: кутия с шнурчета за всяко дете

Инструкции: Учителят предлага заедно с децата да седнат удобно на пода в кръг. Той взема от кутията пред него шнурче и предлага на децата да направят същото. Първи се представя на децата, като навива шнурчето около показалеца си с думите: „Моето име е...“, „Харесва ми да ме наричат...“, „Аз съм на ... години.“, „Най-много обичам да...“

По същия начин се представят всички деца (по желание) едно след друго. Говори само този, който навива шнурчето. Накрая всички развиват шнурчетата си и стават прави. Хващат двата края на шнурчето и вдигат ръцете горе. Едновременно, силно и продължително извикват имената си. След кратка пауза учителят им казва: „Колко е хубаво, че всички сме тук“.

ТИ СИ МОЕТО ОГЛЕДАЛО

Материали: цветни моливи

Познавателна книжка с. 5

Инструкция: Децата са седнали удобно едно срещу друго.

Задача: Виж схемата и помогни на другарчето срещу теб да се превърне в „говорещо огледало“. Попълнете заедно съответното квадратче с верния цвят.

АЗ ПОРАСТВАМ

Материали:
цветни моливи

Познавателна книжка с. 6

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картинките и да номерират последователността в развитието на детето с цифри или точки.

МОЯТА ЗЛАТНА ОБУВКА

Материали:

стара обувка, лепило, цветен брукат, декорации (ако детето не разполага с бебешка обувка, може да украси модела)

Инструкции: Предварително учителят е помолил родителите да донесат по една малка (бебешка) обувка на децата. Той предлага на децата да седнат на пода в кръг. Поставя обувките в центъра на кръга и моли децата да сравнят размера на малките обувки със сегашните си обувки. Води разговор по посока на растежа и развитието, през което са минали децата до сега. Обяснява, че всеки следващ размер на малките обувки е символичен знак за растеж и развитие, също и знак за идентичност.

Учителят предлага на децата да украсят обувката (модел). Всяко дете по свой избор украсява обувката си (модела). Използва лепило и брукат. Оставят се да изсъхнат.

Учителят предлага на децата да покажат обувката и да изненадат родителите си с въпроса: „Наистина ли съм бил толкова малък?“.

Към децата: Помолете родителите да ви покажат снимки и да ви разкажат какви сте били като малки.

НАПРАВИ СВОЯ ОТПЕЧАТЪК

Материали:

боя за рисуване или тампон с мастило

Инструкции: Помогнете на вашето дете да направи свой отпечатък от пръстите на ръката си. Сравнете го с отпечатък от бебешката му възраст, ако разполагате с такъв. Обяснете му, че в целия свят няма друг човек със същите отпечатъци от пръсти като неговите. То е единствено и уникално.

МОЯТ ПОРТРЕТ ДНЕС

Материали: материали за рисуване (по избор), хартия, лепило, снимка (по избор)

Инструкции:

Детето да направи свой автопортрет или му помогнете да залепи своя любима снимка. Добавете дата и година. Помогнете му да си напише името или да си сложи инициали.

АНКЕТА

Какви са любимите занимания на детето ви?

Какво детето ви не обича да прави?

Коя е любимата му храна?

От какво се страхува?

С кои особености в характера на детето ви трябва да се съобразява учителят в детската градина (други неща за споделяне)?

1. Кой съм аз?

Тема:

Опознавам себе си и другите

„Човек може да установи способностите си само, когато се опита да ги приложи“

Сенека

Цели:

- Развиване на познания за себе си и положителното в собствената личност.
- Развиване на умения за сравняване и откриване подобия и различия между хората.
- Формиране на нагласа за приемане на различните.

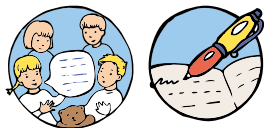

ПРИЛИЧАМЕ СИ, РАЗЛИЧАВАМЕ СЕ

Инструкции: Децата са в занималнята, учителят е сред тях и им предлага да си представят, че са в гъста мъгла. Движат се със затворени очи и протегнати напред ръце. Когато се срещнат, се опитват да разпознаят на кого принадлежат ръцете и се поздравяват. Остават по двойки.

Деца застават едно срещу друго. Всяко трябва да открие и запомни две прилики и три различия на своя приятел, свързани с пол, възраст, външен вид (цвят на косата, цвят на очите и др.).

Деца се обръщат с гръб едно към друго и споделят пред всички подобията и различията, които са открили. Пример: „Аз приличам на... по... и се различавам от... по...“ (само за външни характеристики). Учителят дава пример със себе си.

ТОВА СЪМ АЗ

Материали: цветни моливи

Инструкции: Учителят предварително подготвя шаблони от бял картон на човечето за всяко дете и за себе си. Предлага им да разгледат човечето, като набляга на това, че всички имаме две страни – външна страна (лицева), която хората виждат, когато ни погледнат (външно „Аз“) и вътрешна, която само ние познаваме (това е нашето вътрешно „Аз“).

Деца самостоятелно рисуват едната страна на човечето – това, което другите виждат, а на другата страна – това, което другите не виждат и не знаят за тях (какво мислят, чувстват, обичат, мечтаят). Учителят също прави своя модел.

Обсъждане: Когато всички деца са готови, учителят уточнява, че по време на обсъждането не се дават никакви оценки, не се изразяват негативни мнения или насмешка. Учителят разказва за своето човече. След него децата, които желаят, разказват на останалите за своето човече. По разказите им учителят обобщава, че освен по външен вид, ние се различаваме и по други неща – например: какво харесвам, какво обичам, за какво мечтая. Децата занасят своите човечета вкъщи.

В КАКВО СЪМ ДОБЪР? КОЕ МИ Е ТРУДНО?

Инструкции: Децата са седнали в кръг и учителят е между тях. Той обяснява, че освен външно, ние си приличаме и се различаваме по нашите действия. Дава пример със себе си: „Аз съм добър в... и в..., но ми е трудно да правя... и“ „Нека всеки от вас да си помисли за две неща, в които е добър и две неща, в които му е трудно. Разкажете.“ Учителят обяснява на децата, че всеки човек прави някои неща много добре, а с други се затруднява. Всички се учат – някои по-бързо, други по-бавно. Важно е да се полагат усилия и да не се отказват. Децата не трябва да се сравняват помежду си. Затова се казва, че човек се учи през целия си живот!

БЛЕСТЯ КАТО ЗВЕЗДА

Материали:

картон, лепило, брукат, снимки, ножици, цветни моливи

Инструкции: На всяко дете се раздават очертан контур на звезда върху картон. Децата изрязват звездите и ги украсяват по собствен избор. Поставят снимката си на върха на звездата. Учителят предлага на децата да помислят какво най-много харесват в себе си и да го нарисуват в центъра на звездата. Всяко дете окачва своята звезда в занималнята и така се получава „Съзвездие на група... (името на групата)“.

Помолете детето да ви разкаже за неговото човече.

Научихте ли нещо ново за вашето дете?

Нарисувайте и вие свое човече и разкажете на детето за себе си.

1. Кой съм аз?

3. Тема:

Моите нужди и желания

„Нуждите са тези, които ни свързват, защото са еднакви за всички хора, независимо от възрастта, обичаите, етническата принадлежност, дали сте родител или дете“

Сура Харт

Цели:

 Осъзнаване на нуждите като основни потребности за живот.

 Разграничаване на основните нужди от желанията.

НУЖДИ И ЖЕЛАНИЯ

Познавателна книжка с. 7

Въпроси: Разгледай пръстчетата на ръката. По какво си приличат и различават децата? Разгледай символите. Какво означава всеки от тях? (обич, дом, обучение, храна, семейство, приятели, здраве, закрила). Кое дете се нуждае от обич, дом, обучение, храна, семейство, приятели, здраве, закрила?

Какво ще се случи, ако останем без дом, семейство, облекло, образование, приятели, храна, здраве?

Учителят пояснява, че това, което ни е необходимо, за да живеем, се нарича **нужда**.

 Оцвети в червено кръгчето на картинката, която показва някаква **нужда** и не можем да живеем без нея.

КОЯ Е МОЯТА НУЖДА?

Познавателна книжка с. 8

 Инструкции: Разгледайте картинките от големия кръг и ги свържете с тези малки кръгчета, които показват съответната **нужда**.

Пантомима: ЗНАЦИ НА ТЯЛОТО

Вариант 1

Инструкции: Учителят се договаря с дете една от за следните ситуации: Свито дете с ръка на бузата или ухото, изразено с болка. Въпрос: „От какво има нужда това дете?“ Други примери: Свито дете, което го боли корема. Дете, което си търка с ръка очите или плаче. Дете, което се прозява. Дете, което трепери от студ.

Вариант 2

Инструкции: Учителят казва: „Покажи с мимика и жест как реагира тялото ти, когато има нужда от храна, почивка, топлина, лекар, обич и др. “. Едно дете изразява с мимика и жест на тялото (по избор) някаква нужда. Останалите деца познават нуждата.

МОИТЕ ЖЕЛАНИЯ

Материали:
цветни моливи

Инструкции: Учителят предлага на децата отново да разгледат картинките. Той пояснява, че неща, които искаме, но можем да живеем и без тях, наричаме **желания**.

Децата посочват картинките, на които е представено желание и оцветяват кръгчето в зелено. Децата дават и други примери за желания.

НУЖДИ И ЖЕЛАНИЯ

Познавателна книжка с. 7

Инструкции: Децата и учителят са седнали в кръг.

Учителят казва правилата на играта.

Всяко дете си намисля две думи – едната да означава нужда, а другата – желание. При изговаряне на дума **нужда**, децата пляскат с ръце. Когато чуят дума **желание**, поставят ръцете си до сърцето.

Играта може да се изпълнява и с други движения.

КОШНИЧКА НА МЕЧТИТЕ

Материали: украсена кошничка, камъчета/мидички, материали за рисуване и декорация

Инструкции: Учителят уточнява, че нещо, което много желаем да се случи, се нарича **мечта**. Децата си намислят една мечта.

Едновременно и високо изговарят: „Аз мечтая за...“.

Учителят раздава на децата камъчетата и им предлага да напълнят кошничката с техните мечти. Всяко дете, мислейки за своята мечта, украсява камъчето си, така както му харесва. След като украсят камъчетата, децата ги събират в кошничката.

Учителят възторжено съобщава: „*Вижте колко много и различни мечти имаме!*“.

Учителят предлага на децата да помислят и разкажат какво могат да направят, за да сбъднат своята мечта.

Кошничката остава в групата на достъпно за децата място, за да имат възможност да разглеждат камъчетата и споделят мечтите си.

ЖЕЛАНИЕ, НУЖДА ИЛИ МЕЧТА

Всеки член на семейството нарисува свое желание, нужда или мечта (по избор).

Всеки показва нарисуваното пред останалите и разказва за него.

Това ще помогне да разберете повече за вашето дете и за себе си.

1. Образователен модул: Кой съм аз?

4. Тема: Моите чувства

„Нищо не влива живот и нищо не убива така,
както емоциите“

Жозеф Ру

Цели:

- Разбиране и показване на емоциите си. Различните ситуации в ежедневието предизвикват различни емоции.
- Усвояване на уменията децата да разпознават емоциите и да правят разлика между тях.
- Усвояване на умения за разпознаване на знаците на тялото и за разбиране какво ни казват.

ПОКАЖИ ЕМОЦИИТЕ СИ

Познавателна книжка с. 11

Инструкции:

Учителят обяснява на децата различни емоционални ситуации, които те трябва да си представят като използват емотиконите.

Примерни ситуации:

Вие имате празник, подскочате и се усмихвате. (щастие)
Загубили сте любимата си играчка. (тъга)
Вие строите замък, а друго дете идва и го разваля. (гняв)
Вие стоите сам в тъмна стая. (страх)

Въпроси:

Как се почувствахте докато играехте играта?
Изпитвали ли сте тези емоции (тъга, щастие, гняв и страх) преди?
Разпознахте ли емоциите на останалите?

КАРТИ НА ЧУВСТВОТА

Познавателна книжка с. 11

Инструкции: Децата са разделени на 4 групи. Всяка група посочва по една карта. Децата разглеждат картите, обсъждат и назовават какво чувство изпитва детето и по какво личи.

1. щастие – усмихнато, игриво, енергично, изправено тяло, разтворени ръце;
2. тъга – тъжно лице, приведено тяло, отпуснати ръце;
3. гняв – гневно лице, ръце на хълбоците, напрегнато тяло и мускули;
4. страх – изплашено лице, двете ръце закриват устата, треперещи колене.

По желание, децата си избират говорител на групата, който да представя на останалите съответното чувство

Децата изслушват внимателно всяка от групите.

Групите си разменят картите „чувства“. Задачата е да изиграят новото чувство. Докато се играе, показва и разказва, останалите наблюдават.

Въпроси: Как се почувства по време на играта? Изпитвал ли си тези емоции преди?
Разпозна ли емоциите на останалите?

Учителят обобщава, че когато изпитваме различните чувства – гняв, тъга, радост и страх, тялото ни има различни усещания.

Щастие – иска ни да се усмихваме, да играем, искаме да подскачаме и тичаме

Тъга – иска ни се да плачем, тежко ни е на гърдите, лошо ни е на корема

Гняв – гневно лице, стяга ни в гърдите, мускулите са ни напрегнати

Страх – трудно дишаме, боли ни корем, треперят ни коленете

ЗАРЧЕ НА ЧУВСТВОТА

Познавателна книжка с. 61

Материали:

предварително изрязано и залепено „Зарче на чувствата“

Инструкции: Децата са седнали в кръг. Учителят запознава децата със зарчето и с изобразените на него чувства. Той им дава инструкции за правилата на играта. Учителят пръв хвърля зарчето и разказва за свое преживяване – какво е видял, чул, помислил и как се е почувствал. Всяко дете (по желание) хвърля зарчето и разказва свое преживяване по примера на учителя. Играта приключва, когато всички желаещи деца са хвърлили зарчето. Накрая учителят обобщава как се появяват чувствата (Познавателна книжка, с. 10).

Направете си „Зарче на чувствата“ и се опитайте всеки ден да отделяте по няколко минути за споделяне. Това ще повиши доверието помежду ви и ще научи детето ви да споделя чувствата и проблемите си с вас. Ще го направи по-уверено и сигурно в себе си. Използвайте „Зарчето на чувствата“ и когато забележите промяна или някои особености в поведението на детето, например: *затворено е, отказва да играе с децата, изглежда тъжно, има неспокоен сън, често го боли коремчето, раздразнително е, трудно се концентрира, проявява агресивно поведение*, за да предположите детето да споделя своите преживявания.

КАК СЕ ПОЯВЯВАТ ЧУВСТВОТА

Материали: цветни моливи

Инструкции: Опитайте се да нарисувате ситуацията, която разказахте.

ЧАСОВНИК НА ЧУВСТВОТА

Познавателна книжка с. 61

Материали: модел на часовник

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат внимателно картинките с изобразените емотикони на часовника. Учителят и децата използват часовника, като преместват стрелката на съответния сектор, който отговаря на чувството, което изпитват в момента. При нужда и желание, по всяко време на деня, детето би могло да използва часовника, за да покаже чувствата си. Детето има възможност да избере с кого иска да сподели чувствата си – с учителя, с определено дете или с цялата група. Опитайте да назовете чувствата си и поставете стрелката на часовника на съответния сектор.

ИГРА: ПОПИТАЙ МЕ ЗА МОЯ ДЕН

Детето премества подвижната стрелка на часовника на сектора на емоциите, които е преживяло през деня и разказва за тях. В играта може да участва цялото семейство.

1. Кой съм аз?

5. Тема: Търся решения

„В средата на всяка трудност е залегнала възможност“

Алберт Айнщайн

Цели:

 Овластяване на умения за осмисляне и търсене на решения, като начин за справяне с трудни ситуации.

 Упражняване на умение за превръщане на мислите от негативни в позитивни.

НЕ МОГА ДА НАПРАВЯ ТОВА

Познавателна книжка с. 11

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картината.

Какво си мисли детето според вас? (*Децата дават предложения.*)

Учителят прочита мисълта: „Не мога да направя това“ и предлага да помислят, ако детето каже изречението: „Мога да направя това“, дали ще се почувства по-добре и дали ще успее?

Накрая учителят обяснява, че когато превърнем „лошите“ мисли в „добри“, можем да се справим с трудностите по-лесно и да се почувстваме по-добре.

МОГА ДА СЕ СПРАВЯ

Материали:
цветни моливи

Познавателна книжка с. 12

Инструкции:

Дискусията се насочва към превръщане на лошите (негативните) мисли към добри (позитивни). Какво си мисли детето според вас? (*Децата дават предложения.*)

Разглеждат картинките.

Учителят предлага на децата да си представят, ако са на мястото на това дете (от картинката), с каква друга мисъл биха могли да я заместят, за да се почувстват по-добре. Той обяснява на децата, че няма лоши и добри ситуации, важно е как ние МИСЛИМ за тях.

ПЛАН „КАК ДА СЕ УСПОКОЯ“

Материали:

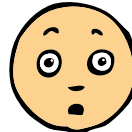
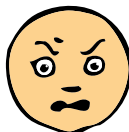
лист хартия А4, цветни моливи

Познавателна книжка с. 11

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат плана и го обсъждат. Всяко дете рисува върху отделен лист своите начини за успокоение. Накрая децата подготвят изложба от своите рисунки и обсъждат различните варианти за успокоение.

Когато се чувствам

Аз ще

и ще отида в стаята си.

В моята стая аз мога да

или

Когато се почувствам

аз ще говоря с

СПЕЦИАЛЕН ПЛАН

Разгледайте плана за успокоение. Нека вашето дете ви разкаже за ситуация, в която се е чувствало зле (изплашено, тъжно, или ядосано) и се опитайте да направите „Специален план“ (това е вариант на плана за успокоение, но е за конкретна ситуация).

В този план нека то да нарисува ситуацията, как се е почувствало и какво може да направи следващия път, за да се почувства добре (следвайте примера на „План за успокоение“).

1. Образователен модул: Кой съм аз?

6. Тема: Разбирам тялото си

„С любов се вслушвам в съобщенията,
идващи от моето тяло“

Луиз Хей

Цели:

Овластяване на умения за грижа за тялото като начин за справяне с негативните чувства.

Активизиране на мускулатурата на децата и учестяване пулса им и усещане на положителното въздействие върху цялото тяло и настроението си.

ОПИТАЙ ДА СЕ ЗАБАВЛЯВАШ

Материали:

музикален фон с различни ритми

Инструкции: Учителят и децата заемат удобно място в занималнята. Предлага на децата да танцуват и се забавляват на фона на музиката, който както желае. Осигурява им достатъчно време, докато децата се изморят. След приключване на играта, учителят предлага на децата да се огледат взаимно. Учителят и децата слагат ръка на сърцето си, за да усетят колко бързо бие то.

Въпроси: Забелязвате ли колко затоплени, усмихнати и весели сте сега?

МОЕТО ЗДРАВΟΣЛОВНО МЕНЮ

Материали:

цветни моливи, лист хартия А4

Инструкции: Учителят предлага на децата да помислят какво още помага на тялото, за да бъде здраво и да не боледува. Коя здравословна храна бихте предпочели в своята чиния? Учителят предлага на децата да помислят и да нарисуват на отделен лист кои здравословни храни обичат най-много.

Децата и учителят подреждат готовите рисунки в изложба за родителите на тема „Храня се здравословно“.

МОИТЕ АКТИВНОСТИ

Материали:

цветни моливи, лист хартия А4

Инструкции: Учителят им казва, че ако всеки ден отделят време за упражнения на тялото, то ще стане здраво и силно. А здравото тяло ще помогне да се чувстват добре.

Учителят предлага на децата да помислят и да нарисуват какви забавни активности могат да правят, за да запазят тялото си здраво.

ЗДРАВ ДУХ В ЗДРАВО ТЯЛО

Познавателна книжка с. 13

Инструкции: Учителят показва таблицата и предлага на децата да отбелязват със зелен цвят в продължение на една седмица какви здравословни храни са консумирали и какви дейности са извършвали всеки ден.

Накрая на седмицата победител ще бъде това дете, което е отбелязало в зелено най-много активности.

ДА ОТПУСНЕМ НАПРЕГНАТОТО ТЯЛО

Инструкции: Учителят обяснява на децата, че за тялото е важно и да си почива: „Помислете и кажете как почива вашето тяло“.

Предлага им още един начин за почивка на тялото.

Децата лягат на килима по гръб, с леко разтворени крака и ръце (ръцете са обърнати с дланите нагоре). В стаята трябва да е тихо. Децата затварят очи и се отпускат като започват да вдишват и издишват през носа бавно и дълбоко.

Учителят назовава последователно всяка част от тялото на децата (започва от дясната ръка, след това лявата, корем, дупе, десен крак, ляв крак, глава). Децата първо стягат съответната част и задържат мускулите и след това я отпускат.

Учителят изчаква няколко минути, децата остават в тази поза и след това кара да раздвижат внимателно тялото си.

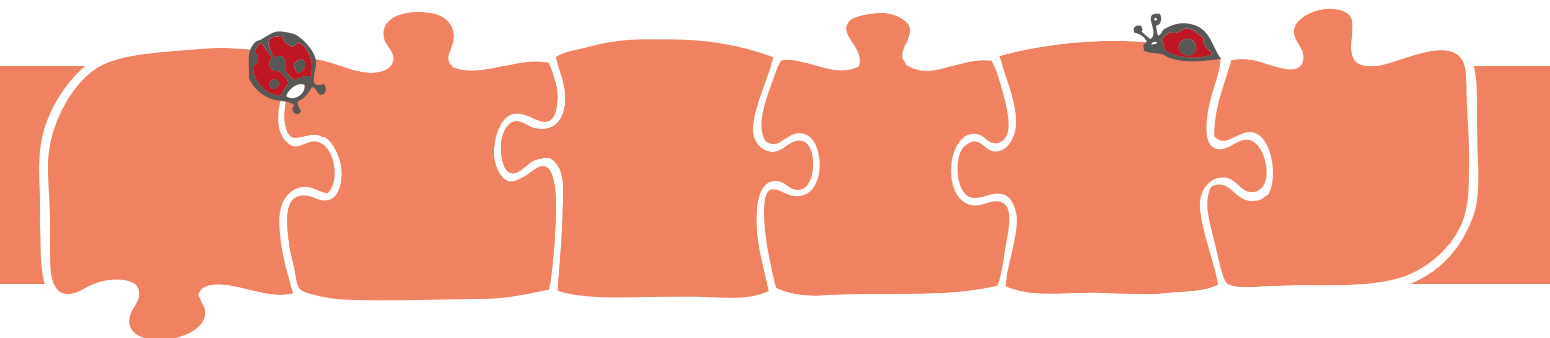
Децата сядат в кръг на килима. Учителят е между тях и им предлага да се огледат едно друго. Забелязвате ли колко затоплени и отпочинали се чувстват мускулите ви? Има ли весели лица?

Учителят обяснява, че всеки път, когато се почувстват уморени или ядосани, могат да правят това упражнение. Това упражнение може да се прави и в седнало положение.

Поговорете с вашето дете колко е важно да бъде активно, да се храни здравословно и да прекарва повече време с вас.

Отбелязвайте с вашето дете активностите, които извършвате заедно.

1. Кой съм аз?

7. Тема: Умея да общувам

„Когато другите говорят, слушайте задълбочено. Повечето хора не слушат“

Ърнест Хемингуей

Цели:

 Овладяване на умения за изслушване и изразяване.

 Систематизиране и актуализиране опыта на децата за успешно общуване.

ДОБРАТА ДУМА

Материали:

топка

Инструкции: Децата са в кръг. Учителят пояснява правилата на играта „Добрата дума“. Топката се предава последователно на всички участници в играта. Всяко дете измисля добри думи и с тях предава топката на детето вдясно.

Играта завършва, когато последният играч получи топката и каже добрите думи към учителя.

ДОБРА СРЕЩА

Знаете ли, че старите хора, когато се срещали, се поздравявали с думите: „Добра среща!“, „Добър ти ден!“? А другият отговарял: „Добре съм те намерил!“, „Дал Бог добро!“. Разделяли се с думите: „Остани си със здраве!“ или „Носи много здраве!“.

АЗ ОБЩУВАМ

Познавателна книжка с. 14

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картината.

Въпроси: Кой деца от картината се запознават? По какво разбирате?

Задача: Представи си, че си едно от децата и избери с кого искаш да се запознаеш. Изиграйте.

Учителят насочва децата:

- да се поздравят;
- да си кажат името и запомнят това на другия;
- да изберат игра;
- да се усмихват.

ДАЙ МИ ПЕТ!

Познавателна книжка с. 15

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картината.

Заедно с децата обсъждат основните правила при разговор с всяко пръстче изговарят правилото:

1. Слушам те внимателно;
2. Гледам те в очите;
3. Опитвам се да те разбера;
4. Не те прекъсвам;
5. Говоря с уважение.

Задача: Нарисувайте символа на всяко правило на свободната лява ръка. Поставете правилата на важно място в детската градина или у дома.

Въпроси: Защо са важни правилата при общуване?

ОБЩУВАМ СЪС ЗНАЦИ

Инструкции:

Знаете ли какво прави детето на картинките?

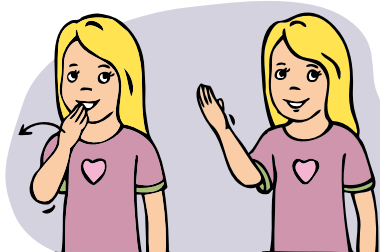
Виждали ли сте хора, които общуват по този начин?

Учителят предлага на децата да научат знаците от картинките.

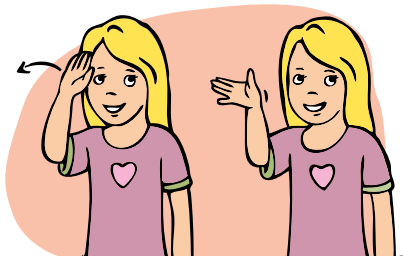
Той показва и обяснява, децата повтарят.

Децата се упражняват по двойки.

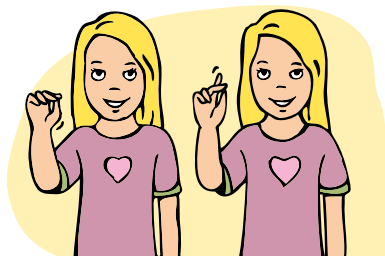
БЛАГОДАРЯ

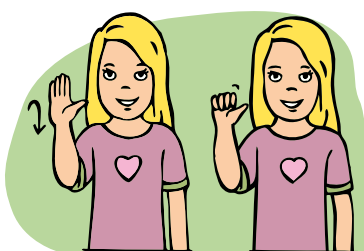
ЗДРАВЕЙ

ОК

ДОВИЖДАНЕ

„Емоциите и познанието са като водата и олиото – не се комбинират добре“

Д-р Харви Карп

Подкрепете детето да упражнява правилата за общуване.

Поставете рисунката на определено място.

Старайте се да спазвате правилата помежду си.

Добра практика: Когато детето Ви е разстроено, се опитайте първо да изслушате активно разказа му, без да го прекъсвате. Повторете накратко с неговите думи разказаната история. Опитайте се да назовете чувството му. По този начин вие помагате на детето да разбере своите емоции и факта, че то има право на тях в тази ситуация. След това детето ще бъде готово да ви изслуша и да разговаряте за случилото се!

2. Моят дом и моето семейство

8. Тема: Моето семейство

„Това, което ви свързва като семейство, не е толкова кръвта, колкото любовта и грижата един за друг.“

Ричард Бах

Цели:

- Активизиране и споделяне преживяванията на децата, свързани с удоволствието и ангажимента да се живее в семейство.
- Осъзнаване принадлежността към семейството чрез семейните празници и традиции.
- Стимулиране на потребността от споделяне на празничното настроение с другите деца.

ПРЕДСТАВЯМ МОЕТО СЕМЕЙСТВО

Материали:

семейни снимки от различни събития (предварителна подготовка), тиксо

Инструкции:

Деца се разделят на групи (по желание). Говори този, който държи снимка. Всяко дете от групата разказва на останалите случката от своята снимка. Назовава и посочва имената на членовете на семейството му. Учителят предлага на децата да поставят снимките на предварително подготвено общо табло със заглавие „Нашите семейства“.

Въпроси:

Как се чувствате докато разказвате за своето семейство?
На кого в твоето семейство искаш да приличаш? Защо?

ЛЮБИМО ЗАНИМАНИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО

Материали:

цветни моливи

Познавателна книжка с. 16

Инструкции:

Учителят предлага на децата да нарисуват и разкажат кое е тяхното любимо занимание със семейството.

ТАНЦУВАЙ С МЕН

Целта е децата да се зарядят с положително настроение и нагласа за следващата дейност.

Инструкции:

Учителят предлага на децата да танцуват и забавляват.
Може да се използва любима празнична песен на децата.

МОЯТ ЛЮБИМ ПРАЗНИК

Познавателна книжка с. 17

Въпроси: Кой от тези празници празнувате с твоето семейство? Разкажи. Какво ти достави най-голяма радост? (музика, танц, забавни игри, подарък, изненади)
Какво трябва да има на всеки празник? (настроение, празнична трапеза, музика, украса, приятели, роднини, подаръци, цветя и т.н.)

ПРАЗНИК У ДОМА

Материали:

лист хартия А4, материали за рисуване

Познавателна книжка с. 17

Инструкции:

Нарисувай рисунка на тема: „Празник у дома“.

Всяко дете избира къде да постави рисунката в занималнята. (Могат да бъдат подредени като кадри от филмова лента.)

МОЕТО СЕМЕЙСТВО

*„Трябва да знаете, че няма нищо по-високо и по-силно,
по-благотворно и добро за живота в бъдещето от
добрите спомени за детството, за дома.“*

Ф. Достоевски

Разкажете на детето историята на вашия род.

Помолете баба, дядо или други възрастни хора да ви разкажат за празниците в тяхното детство (какви песни са пяли, какво са танцували, как са се забавлявали).

2. Моят дом и моето семейство

9. Тема: Взаимоотношения в семейството

„Най-важният фактор по пътя на детето ви към пълноценен и щастлив живот са взаимоотношенията в семейството.“

Андрю Фулър

Цели:

- Актуализиране на знанията и опита на децата за споделяне и съгласуване в семейството.
- Приобщаване на детето към труда на възрастните и изживяване на радост и удовлетворение от съвместните им дейности.

ПРИКАЗКА ЗА БЪЧВАТА

Познавателна книжка с. 18

Инструкции: Учителят предлага на децата да наблюдават илюстрациите по време на четенето. След дискусията децата (по желание) да се опитат да преразкажат приказката. Учителят предлага на децата да помислят и да разкажат какво означава думата **съгласие**.

Защо народът казва: „Сговорна дружина планина повдига“?

Скоро ли, отдавна ли било, живял някога мъдър човек. Остарял той, побелял. Един ден извикал децата си и им разказал приказка за бъчвата:

Един бъчвар отишъл в гората. Гледал, гледал и избрал един голям дъб. Отсякъл го. Закарал го в работилницата си. Нарязал хубави дъски от него. Извил ги и те станали дъги. Стегнал дъгите със здрави, железни обръчи, сложил едно дъно и още едно. Ето ти голяма, здрава бъчва с пенливо вино в нея!

Но не щеш ли, веднъж един от обръчите се скъсал. Бъчварят видял и си казал: „Сега имам друга работа“.

Но... виното изтекло. Бъчвата се разпаднала. (пауза). Натъжил се бъчварят: „Защо останах без бъчва?“. Мислил, мислил и разбрал (и си казал): „Ех, защо не си свърших работата навреме? Обръчите държат бъчвата цяла, когато са всички заедно“.

Деца мои, – казал мъдрият човек – това е приказката за нашето семейство:

Бъчвата е нашето семейство. Дъгите сме ние хората. Обръчите са съгласието между нас. Виното е радостта ни, че сме заедно. Гората с нейните яки дървета, които растат нагоре, е нашата държава.

Пазете обръчите на бъчвата, чедо мои! – рекъл мъдрият човек.

КАК ПОМАГАМ У ДОМА

Познавателна книжка с. 19

Въпроси:

Какво най-много обичате да правите заедно?

Кой с какво помага у дома и прави за другите в семейството?

Представете си какво би било, ако не си помагаме в семейството.

Как се забавлявате във вашето семейство?

ПОМАГАМ У ДОМА

Инструкции:

Децата се разделят на 4 групи. Всяка група посочва по една картинка.

Децата във всяка група се договарят как ще изпълнят заедно задачата от позиция на ролята.

Децата изиграват дейността от картинката.

КИЛИМ ЗА СПОДЕЛЯНЕ

Силната позитивна връзка между вас и детето е най-големият приоритет.

Направете символичен „килим на споделянето“.

Това са семейни събирания, в които децата да споделят своите мисли и желания в среда, изпълнена с любов. Чрез тези срещи се изгражда чувството на заинтересованост и отговорност. Тези събирания може да се превърнат в ритуал.

Използвайте това време за съгласие помежду ви: за споделяне на чувства, за обсъждане на важни решения или планиране на събития в семейството.

За детето е от особена важност да бъде изслушано и зачетено мнението му.

За целта може да използвате „микрофон“ – играчка и др.

Няколко други идеи:

- неделна киновечер с пуканки;
- семеен обяд с баба и дядо;
- съботна закуска с любима на всички храна;
- спортуване заедно;
- четене заедно на любима книга;
- слушане на любима музика;
- „санитарен полуден“;
- излет сред природата.

2. Моят дом и моето семейство

10. Тема: Всеки има право на дом

„Домът става жилище за човека, когато в него има храна и огън за тялото, ума и духа.“

Народна мъдрост

Цели:

 Формиране на отношение към правото на всеки човек да има дом, сигурност и уютно общуване.

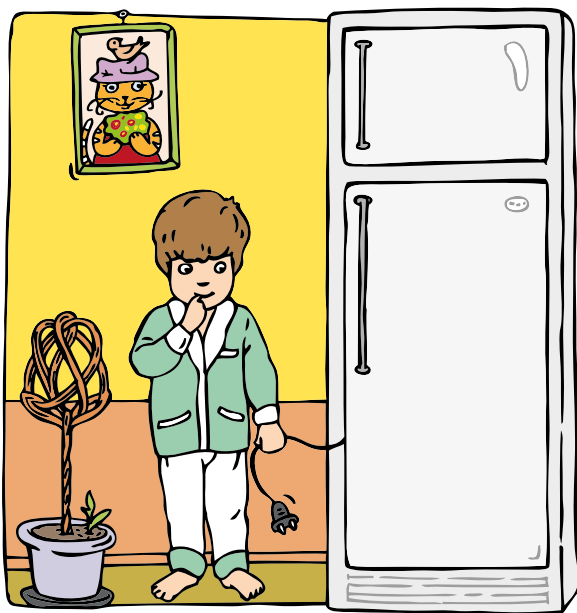

КЪДЕ СЕ СЛУЧВА ТАЗИ БЪРКОТИЯ?

Бъркотия

Баба вари супа от копчета,
А ми зашива на ризата бобчета.
Дядо си пълни със сол луличката,
а пък слага тютюн в солничката.
Реших да вляза и аз в бъркотията –
в хладилника сложих да топля ютията,
на тавана заковах с трион изтривалката,
посадах в една саксия тупалката,
Но ти недей да вярваш, малката,
на всичко, описано в залъгалката!

Радой Киров

ПОЗНАЙ КОЙ ДОМ НА КОГО Е

Познавателна книжка с. 20

Инструкции:

 Учителят предлага на децата да разгледат картинките.

Задача: Свържи приказния герой с неговия дом.

Въпроси: Интересно ли ще ти бъде, ако героите разменят домовете си? Как ще се чувстват те? Разкажи.

ДОМОВЕТЕ В ПРИРОДАТА

Познавателна книжка с. 21

Инструкции:

Учителят предлага на децата да разгледат картинките.

Задача: Свържи обитателите с дома, в който живеят.

Въпроси: Може ли животните да оцелеят без своя дом? Защо е важно да имаме дом? Разкажи.

ДОМОВЕТЕ НА ХОРАТА

Познавателна книжка с. 21

Инструкции:

Учителят предлага на децата да разгледат картинките.

Задача: „По какво си приличат тези домове? Знаете ли кой живее в тях?“

Въпрос: Кой от тези домове прилича на твоя дом? Оцвети кръгчето.

МОЯТА КЪЩА

Познавателна книжка с. 22

Материали:
цветни моливи

Инструкции: Децата оцветяват къщата. Довършват започнатата от художника картина (цветя, дърво, огради, домашен любимец, слънце, небе...).

ПРАВЯ МОДЕЛ НА КЪЩА

Материали: лист хартия А4, материали за рисуване

Инструкции: Децата правят модел и украсяват къщата от двете страни.

Въпрос: Как ще се чувстваш в този дом?

НАШАТА КЪЩА „МЕЧТА“

Предложете на детето да нарисувате заедно вашата къща „Мечта“. Помогнете му. Оцвети къщата без прозореца.

На обратната страна на листа нарисуй твоето семейство в рамките на прозореца и около къщата други фигури.

Обърни листа на обратно. Насочи го срещу прозореца на светлина. Тогава ще видиш твоето семейство, което живее в този дом.

2. Моят дом и моето семейство

11. Тема: Моят дом е сигурен и безопасен

„Пътят на грижовната любов предполага да слушаме и говорим с децата си. Това подхранва отговорност.“

Нел Нодингс

Цели:

- Осъзнаване на дома като място, в което детето се чувства сигурно и защитено.
- Разбиране кои са основните дейности в дома и неговите функции.

КАК ИЗГЛЕЖДА МОЯТ ДОМ

Познавателна книжка с. 23

Въпроси:

Къде се прибират хората вечер? (у дома)
Кое е любимото ти място у дома? Разкажи с кого най-често го споделяш.
Преброй с пръсти и покажи колкото врати има в твоя дом.
Как се чувстваш в своя дом?
Колко и какви стаи има в твоя дом?

Инструкции:

Учителят насочва децата към извода, че всички деца по света имат право на сигурност и удобство в своя дом и задължението да го поддържат подреден и чист. Домът е място, където живее семейството.

БЕЗОПАСЕН ДОМ

Познавателна книжка с. 24

Инструкции:

Учителят предлага на децата да разгледат картинките с опасни и безопасни ситуации у дома. Обсъждат защо дадената ситуация е опасна.
Децата разказват за подобни случаи, за които знаят.
Учителят поставя задача да се оцветят кръгчетата под картинките:
със зелено – безопасните ситуации и с червено – опасните.

ОПАЗВАМ ДОМА

Инструкции:

Децата се разделят на групи (отбори).

Всяка група обсъжда помежду си ситуацията, изобразена на картинката, и предлага решения за излизане от ситуацията. Какво ще направят?

Учителят предлага на децата да обсъдят и заедно да изведат правило от всяка ситуация (например: „При буря, затваряй прозореца“).

Учителят дискутира с децата какво да направят и как да потърсят помощ при пожар, наводнение и др.

МОЯТА СТАЯ „МЕЧТА“

 Разкажете на детето за възникнали опасности в дома ви и как сте ги преодоляли.

Стая „Мечта“

 Направете заедно с детето от картонена кутия (кутия за обувки) макет на неговата стая мечта. Използвайте въображението си.

3. Моята детска градина / училище

12. Тема: Спазвам правила

„Златното правило се състои в това, че не съществуват никакви златни правила”

Бърнард Шоу

Цели:

Насочване на децата към възприемане на правила. Практическо осъзнаване на нуждата от правила, като необходимо условие да се чувстват сигурни, равнопоставени и свободни.

Участие в изготвянето на основни правила за работа в група.

Осъзнаване на факта, че правилата са за всички.

ТИНГВИН И ЯЙЦЕ

Материали:
балони

Инструкции:

Децата са разделени на 3 отбора. Те са „пингвини“, които трябва много внимателно да пренесат яйцата (балоните) с помощта на краката си. Отборите се подреждат в 3 колони. На първото дете от всеки отбор се дава балон. То трябва да пренесе „яйцето“ до финалната линия, като го придържа между краката си. Ако изпусне балона, може да го вземе с ръце и отново да го сложи между краката си и така да продължи. Когато стигне до финала, то взима балона с ръце, тича до старта и предава балона на следващото дете от отбора си. Играта има състезателен характер. Побеждава отборът, който най-бързо се справи със задачата.

Предварителна уговорка:

Преди началото на играта, учителят избира от трите отбора по едно дете. Договаря се с тях да нарушат правилата на играта. При подаден сигнал да пренесат балона с ръце и тичайки да предадат щафетата на своя отбор.

Учителят спира играта под възгласите на децата „Те не играят честно, не спазват правилата и т.н.“ и провежда дискусия с тях. Води разговора към това, че правилата са нужни, за да има честна, справедлива и безопасна игра.

Учителят предлага на децата заедно да измислят правила в групата.

КОЕ ПРАВИЛО НЕ Е СПАЗЕНО НА КАРТИНКИТЕ?

Познавателна книжка с. 26

Въпроси:

Кое правило не е спазено на всяка картинка?

Кое правило ти е най-трудно за спазване? Защо?

Какво ще се случи, ако за един ден не спазваме правила?

ДА ИЗМИСЛИМ ЗАЕДНО ПРАВИЛА НА ГРУПАТА

Материали:
табло

Познавателна книжка с. 25

Инструкции:

Учителят предлага на децата **заедно** да изготвят правила, които да се спазват от всички (учители, помощник-възпитатели, деца).

Да се изслушваме и зачитаме мнението на другите.

Да се съобразяваме с груповите интереси.

Да разговаряме без да се обиждаме и присмиваме.

Да споделяме играчките и материалите.

Да играем безопасно.

Да се грижим за чистотата и реда в занималнята.

Накрая учителят прочита отново правилата.

Учителят изготвя табло или постер по избор с правилата.

НАРИСУВАЙ СИМВОЛ НА ПРАВИЛО

Материали:
цветни моливи

Познавателна книжка с. 25

Инструкции: Според броя на правилата (до 5), учителят предлага на децата да се разделят на групи. Всяка група да си избере кое правило ще нарисова на кръга. Групата обсъжда и решава тяхното правило как да бъде нарисувано.

Когато децата са готови, дете от всяка група излиза и залепя рисунката срещу съответното правило.

УПРАЖНЯВАМ СЕ ДА СПАЗВАМ ПРАВИЛАТА

Инструкции: Децата получават звездичка всеки път, когато спазят някое правило в рамките на деня. Събират ги и накрая на деня ги броят. Детето, получило най-много звездички, ще има правото на следващия ден да избира какви упражнения да се правят сутринта, коя приказка да се слуша на обяд, какви игри да се играят и т.н.

Вариант: Детето може да използва свой тефтер / тетрадка да залепи наградите (звездички).

Измислете заедно с вашето дете правила, които може да прилагате вкъщи.

Нека правилата са кратки, до пет на брой и да не съдържат отрицание. Ако

има забрани, нека те да бъдат не повече от две. Закачете правилата на видно

място и се старайте цялото семейство да ги спазва. Поощрявайте детето всеки

път, когато то се старее да ги спазва. Награждавайте и себе си за положените

усилия. Бъдете самокритични, ако не сте спазили някое от правилата и не се страхувайте да признаете това пред детето. Това ще ви направи по-близки.

Разкажете на детето си интересни случки от вашия живот, свързани със спазване на правилата.

3. Моята детска градина / училище

Тема:

Доверие и екипност

„Ще постигнем целите единствено,
с помощта на другите”

Джордж Шин

Цели:

- Развиване на умения за изграждане на доверие и работа в екип.
- Насърчаване на децата да работят заедно в група, за развиване на чувство за общност.

БЛИЗНАЦИ

Материали:

различни по вид шалчета, лист хартия А4, цветни моливи

Инструкции:

Децата се разделят по желание по двойки. Учителят завързва с тънко шалче ръцете на двете деца, които са застанали едно до друго (лявата на едното дете за дясната на другото). Двете деца ще рисуват обща рисунка на един лист хартия. Децата използват различни цветни моливи или флумастери. Рисуват само тези ръце, които са привързани към партньора. Децата сами избират какво ще нарисуват.

Въпроси:

Как се чувствахте по време на играта?
Удобно ли ви беше? Кое ви затрудни?

НАМЕРИ ДОМА СИ

Материали:

лента

Инструкции:

Играещите се разделят на два отбора. Определят се две „къщички” – в двата ъгъла на занималнята. Всеки отбор отива в своята къщичка. Отборите избират по двама играчи, които застават в средата на игралното поле (на равно отстояние от „къщичките”). Завързват очите им. Двойката от всеки отбор се хваща за ръце. Всяка двойка се завърта три пъти на място. По сигнал всяка двойка тръгва към своя дом. Съиграчите напътстват двойката от своя отбор за посоката на движение. Двойката, стигнала първа до „къщичката” си печели точка за своя отбор. Печели отборът с най-много точки.

Въпроси:

Помагаха ли ви указанията на вашия отбор да намерите по-бързо дома си?

Как се чувствахте по време на играта?

ПОДАЙ НАТАТЪК

Материали:

лист хартия А4 и цветни моливи за всяка група

Инструкции: Децата се разделят на групи. Всяка група избира кой започва рисунката. Първият рисува глава и шия в горния край на листа. Прегъва листа така, че част от шията да остане видима. Подава се листа на следващия играч. Той прибавя горната половина от тялото и прегъва листа. Следващият играч рисува долната част на тялото и пак прегъва горната част на листа. Следващият играч рисува ходилата. Накрая се разгъва листа и се вижда какво се е получило от сборната рисунка на децата.

Въпроси:

Хареса ли ви играта? Колко художници участваха в изработването на рисунката? *Вие се наричате екип, защото заедно направихте една картина.*

Ако някои от вас не беше участвал, щеше ли рисунката да е цяла?

Важно ли е да се научим да работим заедно в екип?

Как се чувствате след тази игра?

ШОФЬОРИ И КОЛИ

Материали:

лента

Инструкции: Помолете децата да седнат на пода в кръг. Уверете се, че на всички им е удобно и имат достатъчно място да се движат. Помолете децата да играят по двойки.

Завържете очите на половината от децата (те ще бъдат „коли“ в играта). Останалата част от децата са „шофьори“. Обяснете на децата принципа на управление на колата: Всяка кола се управлява като едно от децата докосва другото и му задава посоките: докосване на дясното рамо означава да се движиш надясно, докосване на лявото – движение наляво, докосване на двете рамена означава СТОП, докосване на коремчето означава право напред. Обяснете на шофьорите, че не трябва да се блъскат с други коли.

Въпроси:

Хареса ли ви тази игра?

Трудно ли беше да се придвижвате без да виждате? Ако не, защо?

Лесно ли беше да управлявате колите? Ако не, защо?

СЕМЕЙНА КАРТИНА

Нарисувайте заедно със своето дете сюжетна картина по общо избрана тема.

Всеки от семейството **избира и използва само един цвят**.

Редувайте се един след друг да изпълните с елементи (образи) рисунката, на които цвета им съвпада с вашия. Например: синьо – небе, вода и др.; жълто – слънце и др.; зелено – планина, гора и др.

3. Моята детска градина / училище

13. Тема:

Аз имам приятели

„Доверието е първото условие
за приятелството“

Лабрюйер

Цели:

 Развиване на умения за взаимно опознаване и комуникация на детето с връстниците.

 Възпитаване на чувство за сътрудничество, доверие, толерантност, приятелство.

КАКВО ОЗНАЧАВА ДА ИМАМ ПРИЯТЕЛИ?

Познавателна книжка с. 28

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат историята на Зайо и неговите приятели. След дискусията децата дорисуват последната картинка.

Въпроси:

 Какво означава да имаш приятел?

 По какво си приличате и по какво се различавате?

 По какво разбираме, че някой има приятели?

 Можеш ли да разчиташ на твоя приятел, когато имаш нужда да споделиш твоя тайна?

 Какво означава: „Приятел в нужда се познава“?

 Кой е най-добрият ти приятел извън детската градина, на който имаш доверие?

 Кой е най-добрият ти приятел?

 Какво обичате да правите заедно?

 Кои имена на приказни герои знаеш, които са приятели?

ПРАВИЛА НА ПРИЯТЕЛСТВОТО

Материали:

лист хартия А4, цветни моливи

Инструкции: Децата се разделят на седем групи. Всяка група избира кое правило ще нарисова. Всяка група поставя своето правило върху ствола на дървото (дървото е предварително подготвено).

ДА БЪДЕМ ПРИЯТЕЛИ

Познавателна книжка с. 27

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картината.

Въпроси:

Приятели ли са момчето и момичето? По какво разбирате?
Какво е важно, за да останат те приятели?

Да им е приятно, когато са заедно

Да си отстъпват, когато е необходимо

Да си помагат един на друг и да търсят помощ при нужда

Да бъдат внимателни и грижовни

Да си споделят истории и да пазят тайни

Да си казват хубави неща

Да си имат доверие

Това са правила на приятелството.

ДЪГА НА ПРИЯТЕЛСТВОТО

Материали:

цветни моливи

Познавателна книжка с. 28

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картината.

Разказва: „Когато слънчевите лъчи докоснат водните капки след дъжд, от тяхното приятелство се образува красива дъга“. Всеки цвят съответства на едно от нашите правила за приятелството. Ако дори и един цвят го няма, няма я и дъгата. Така се случва и нашето приятелство.

Когато спазваме правилата на приятелството, няма да изгубим приятелите си.

МОЯТ НАЙ-ДОБЪР ПРИЯТЕЛ

Материали:

цветни моливи, лист хартия А4

Инструкции: Децата рисуват портрет на най-добрия си приятел. С помощта на учителя, всички деца залепят своите рисунки на "Дървото на приятелството".

„КАЗВА СЕ ПРИЯТЕЛ ПРЪВ, НО ЗАЩО Е ТОЙ ТАКЪВ?“

Валери Петров

Прочетете на вашето дете стихотворението на В. Петров – „Песен за приятелството“. Опитайте се да разсъждавате заедно за приятелството и приятелите ви. Припомнете си приятелски постъпки. По желание научете стихотворението.

3. Моята детска градина / училище

14. Тема: Прилики и различия между нас

„Ако се различавам от тебе, това не само не те ощетява, но те и обогатява”

А. Сент Екзюпери

Цели:

- Развиване на умения за откриване на общото и различното между хората.
- Формиране на нагласа за приемане на различните от нас.

ХИТЪР ПЕТЪР – ПО ДРЕХИТЕ ПОСРЕЩАТ

Познавателна книжка с. 29

Инструкции: Децата са седнали в кръг. Учителят им предлага докато слушат приказката, да се опитат да си представят случващото се. Учителят прочита приказката.

Въпроси:

Кой герой харесахте повече – стопанинът или Хитър Петър? Защо?

Учителят обръща внимание, че външният вид на човека не винаги показва какъв е той.

Учителят обсъжда заедно с децата какво означава народната поговорка: „По дрехите посрещат, по ума изпращат”.

На вас случвало ли ви се е подобно нещо?

Хитър Петър отишъл на гости, но не си облякъл нови дрехи, както подобава на гостенин, а отишъл със стари и изпокъсани дрехи. Никой и не го погледнал. Той постоял, почудил се, па отишъл в къщи, та се облякъл хубаво и пак дошъл.

Посрещнали го стопаните, сложили го на лично място на трапезата. Поднесли му кафе:

– Ха, заповядай, Петре, добре си ни дошъл! – канили го те.

Хитър Петър взел кафето и почнал да го сипва на дрехите си.

Тия рекли:

– Ама защо така бре, Петре!

– Па защото вие направихте чест на дрехите ми, а не на мене.

ИЗРАБОТВАНЕ НА КОЛАЖ „РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ХОРАТА“

Материали:

стари списания, вестници, хартия, цветни моливи, ножица, лепило за всяка група

Инструкции: Децата се разделят на групи от по 5 деца. Учителят предлага всяка от тях да избере и изреже картинки или снимки на хора (различни по пол, цвят на кожата, възраст, облекло, ръст, хора с физически увреждания и др.) и да ги залепи върху лист. Когато децата приключат с колажите, учителят предлага всяка група да представи колажа на другите, като разказва за видими разлики между хората на колажа. Учителят обобщава, че всички хора се различават помежду си, но въпреки това всички те се нуждаят от любов, храна, сигурност, здраве, еднакво значими за всички.

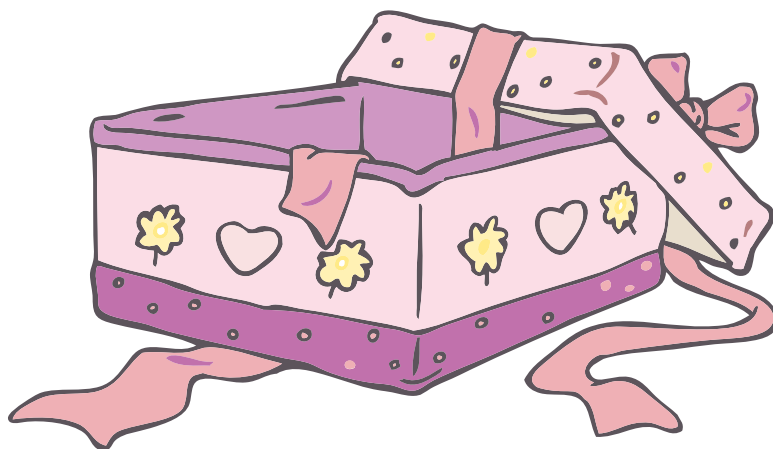
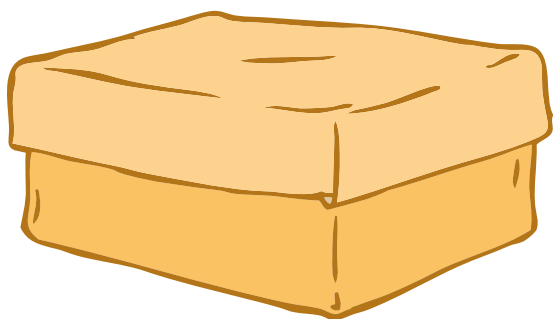
УЧЕНЕ НА ТОЛЕРАНТНОСТ

Материали:

2 кутии от обувки, шарени бонбони (от един вид), камъчета

Инструкции: Приготвят се 2 кутии от обувки (кутиите трябва да бъдат с един и същ размер) едната опакована с празнична опаковка и декорирана с панделка, а другата опакована с вестник и завързана със сезал. В кутията с празнична опаковка се слагат камъчета. В кутията с опаковка от вестник се слагат шарени бонбони (от един вид). Учителят представя на децата подаръците и пита ако имат рожден ден, кой от подаръците биха избрали и защо? Учителят изслушва отговорите на децата. Повечето от тях биха избрали кутията с празничната опаковка. Учителят предлага на децата да познаят какво има в кутията (какъв е подаръка). След техните предположения се отваря кутията и се показват на децата камъчетата. Учителят предлага да си помислят и да отговорят дали биха си променили мнението (дали сега биха избрали другата кутия). Отваря кутията с опаковка от вестник и показва на децата бонбоните. Накрая заедно с децата стигат до извода, че кутията за подарък може да изглежда хубава на външен вид, но това не означава, че вътре в нея има нещо интересно и ценно. Учителят дискутира с децата от групата затова как те избират своите приятели. Предлага им да помислят, ако някой изглежда добре, носи хубави дрехи означава ли, че този човек е добър. Цветът на кожата, дрехите и други външни белези не определят какъв е човека. Трябва да се научим да опознаваме хората, не само по външен вид. След дискусията учителят раздава бонбоните на децата и ги пита дали имат сладък вкус. Втори път им предлага да си вземат от бонбоните, но този път със затворени очи със задача да познаят цвета на бонбона. Учителят обяснява, че всички хора по света са като тези бонбони. Няма значение как те изглеждат отвън или с какво са облечени. Те трябва да избират своите приятели по техните действия и постъпки, а не само по външния им вид.

„ЦВЕТОВЕТЕ НА ПРИЯТЕЛСТВОТО“

Познавателна книжка с. 29

Преди много години цветовете на този свят започнали да спорят. Всеки твърдял за себе си, че е най-добрият, най-важният, най-необходимият, най-обичаният!

ЗЕЛЕНИЯТ казал: Разбира се, че съм най-важният! Аз съм символ за живот и надежда. Аз съм избран за тревата, за цветята и листата. Без мен ще умрат всички животни. Погледнете природата около вас и ще видите, че аз съм в средата!

СИНИЯТ казал: Ти мислиш само за Земята! Но виж небето и морето! Аз съм във водата, която е основата на целия живот и от дълбините на морето стигам чак до облаците. Небето дава простор, свобода и безкрайност. Без моята свобода цялостта да сте едно нищо!

ЖЪЛТИЯТ се подсмиснал: Всички вие сте толкова сериозни. Аз нося смях, веселие и топлина по света. Слънцето е жълто, Луната е жълта, звездите са жълти... Един слънчоглед кара света да се смее. Без мен нямаше да има смях!

Тогава **ОРАНЖЕВИЯТ** започнал да се хвали: Аз съм цвета на здравето и обновлението. По-рядко се показвам, но съм ценен, защото служа за потребностите на човешкия живот. Аз пренасям най-важните витамини. Не съм винаги на хоризонта, но когато оцветявам небето по време на изгрев и залез, красотата ми е толкова впечатляваща, че никой не си губи времето в мисли за вас.

ЧЕРВЕНИЯТ не можел да издържи повече и извикал: Аз съм вашият владетел! Аз съм кръвта – кръвта на живота! Аз съм цвета на опасността и смелостта. Готов съм да воювам за нещо. Паля огън в кръвта. Без мен Земята би била пуста като луната. Аз съм цвета на страстта и любовта, на червените рози и мака.

ПУРПУРНИЯТ се наддигнал и казал гордо: Аз съм цвета на водачите и силата. Царе и главата са избирали винаги моя цвят, защото е символ на авторитет и мъдрост. Никой не може да се съмнява в мен.

Накрая се обадил и **ИНДИГОВИЯТ** цвят, по-тихо в сравнение с останалите, но с все така със самочувствие: Спомнете си за мен. Аз съм цвета на мълчанието. Едва ли ме приемате наистина, но без мен всички бихте станали безотговорни. Аз съм символ на наблюденията, полумрака и дълбоката вода. Нуждаете се от мен за равновесието и контраста, за молитвата и вътрешната свобода.

Така цветовете продължили да се изтъкват, всеки възхвалявал качествата си. Техният спор ставал все по-шумен и по-шумен. Изведнъж присветнала една светкавица и се чул гръм. Проливен дъждът завалял върху тях. Цветовете започнали да се бутат, опитвайки да се скрият зад другия.

В цялата олелия се чул гласът на дъжда:

„Вие, глупави цветове, се карате един с друг и не признавате другия! Не знаете ли, че всеки един от вас е създаден с определена цел, единствен и особен? Хванете се за ръце и елате при мен.“

Те направили както им било наредено, събрали се и се хванали за ръце. Дъждът продължил нататък: От сега нататък, когато вали, всеки от вас ще се извие по небето, за да напомня за това, че вие може да живеете заедно в мир. Дъгата е знак за надеждата на утрото. Така е, винаги когато един хубав дъжд измива света и се появи дъга на небето, ще се сещаме за това, че между нас цари уважение.

Червено, като ябълка, сладка до вътрешността. Оранжев, като горящ пламък, който никога не гасне. Жълт, като слънцето, което огрева деня ни. Зелен, като растение, което никога не спира да расте. Син, като водата, която е толкова чиста. Пурпур, като цвете, което е готово да цъфне. Индиго, като мечтите, които изпълват сърцето.

Дано всеки е открил и открива приятелства, равни с тази красота!

3. Моята детска градина / училище

Тема:

Разбирам другите и помагам

„Да разбереш, че не си единствен на света, нито си най-важният на света, нито дори си по-важен от някой друг, е умението да бъдеш толерантен”

Цели:

 Формиране на нагласа за чувствителност и разбиране потребностите на хората с увреждания.

 Формиране на толерантност към различието.

ВДИГНИ ТОПКАТА

 Инструкции: Децата са по двойки. На всяко дете в двойката се завързва една от ръцете за тялото. Топката се поставя между двамата играчи.

Задачата е да вдигнат със свободната ръка топката.

Въпроси: Защо се затруднихте да вдигнете топката?

Ако имате в групата дете с подобен двигателен проблем, как бихте му помогнали?

ПАНТОМИМА

 Инструкции: Децата се разделят на групи. Всяка група си намисля песен (която им е позната). Групата деца застават пред всички останали и я „изпяват” само с мърдане на устните и с жестове, които илюстрират съдържанието ѝ. Задачата на останалите е да познаят коя е песента.

Въпроси: Трудно ли ви беше да разпознаете песента? Защо?

И НИЕ ПОМАГАМЕ

 Разкажете на децата за „Български Червен Кръст” като организация и за какви дейности и инициативи отговаря.

 Участвайте в благотворителна кампания „Да подарим дреха и играчка” на деца в нужда или в други подобни проекти.

КУЧЕ – ВОДАЧ

Материали:

лента, играчка, стол и конус

Предварителна подготовка: Занималната е подредена така, че за да се стигне до масите за хранене, трябва да бъдат преминати по три препятствия от трите групи деца едновременно (пример за препятствия са: конус, столче и една играчка). Целта е децата успешно да стигнат до масите за хранене.

Инструкции: Децата се разделят по двойки в три групи. По желание на едното дете от двойката се завързва лента на очите, а другото дете трябва да разгледа препятствията. Да помисли какви напътствия с думи ще дава на детето с лента на очите по време на движението, за да стигнат до целта без да докосват препятствията. Първата група деца от трите колони тръгват едновременно. Останалите деца ги наблюдават, но нямат право да говорят. Когато стигнат до целта, водачът сваля лентата от очите на другото дете, поздравяват се за успеха и си разменят ролите. Повтарят същото действие и се връщат в изходна позиция. След това лентата за очи се предава на следващата двойка.

Въпроси: Как се чувствате, когато бяхте с лента на очите? Кое беше най-трудно за вас? Ако нямате водач, щяхте ли да се справите? Лесно ли е да си водач и как се чувстваш? Кое ти беше по-трудно? Някой от вас грижил ли се е за куче водач? Какво знаете за тези кучета? На кои хора помагат? Виждали ли сте куче водач да придружава незрящ човек?

ОПИТАЙ ПРЕДМЕТ И ГО ОПИШИ

Материали:

кутия с предмети

Инструкции: Децата са седнали в кръг. Учителят предлага на едно от децата (по желание) да си затвори очите и взема предмет от кутията. Детето се опитва да определи формата и големината на предмета, дали е гладък, грапав, твърд, студен и т.н. като го докосва с различни части на тялото си: длан, буза. Детето казва какъв е този предмет според него, какво чувства от допира с него. Учителят обобщава, че хората, които са незрящи, чрез опипване възприемат предметите в света около тях.

ПОМОГНИ НА НУЖДАЕЩ СЕ

Материали:

лента, тапи за уши

Инструкции: Децата са разделени на 2 групи. Едната група влиза в роля на незрящо дете (с лента на очите); глухо дете (с тапи в ушите); дете, което има двигателен проблем (седнало на столче и не може да се движи само). Другата група трябва да им помогнат. Първото дете казва на останалите, че иска да играе с децата, но не вижда накъде да се движи. Пожелава децата да му помогнат. Второто дете казва, че не може да чува хората около него и да ги разбира какво му говорят. Третото дете казва, че не може да се придвижва само, а иска да играе с приятели. Втората група деца обсъждат как биха могли да помогнат на децата от първата група за да бъдат заедно с тях. Децата от първата и втора група последователно изиграват трите ситуации. Учителят обобщава добрите постъпки на децата.

3. Моята детска градина / училище

15. Тема:

Решавам конфликти

„Макар, че опитът да се установи световен мир чрез вътрешна трансформация на индивида е труден, той е единственият начин”

Далай Лама

Цели:

 Овладяване на различни техники за решаване на конфликти.

 Овладяване на умения да се следват инструкции, умения за саморефлексия.

МАГИЧЕСКО ДИШАНЕ

Инструкции: Учителят предлага на децата да изберат „магическо” място в групата и да седнат в кръг на земята. Учителят показва на децата „Магическото дишане”, като първо им предлага да отпуснат раменете и лицето. Децата бавно вдишват през носа (докато мислено броят до 5) и едновременно с това вдигат дясната си ръка. След това бавно издишват през носа (отново мислено броят до 5), като спускат ръката. Нека децата се опитат да вдишват и издишват шумно. Това ще помогне на децата да се успокоят. Да се научат на търпение, самоконтрол, които са много важни умения в живота.

Въпроси:

Хареса ли ви упражнението?

Как се чувствате сега?

Правете това упражнение, всеки път когато сте ядосани или разтревожени.

РАЗРЕШИ КОНФЛИКТА

Познавателна книжка с. 31

Инструкции: Децата се разделят на 2 групи и изтеглят по една карта. Разглеждат и обсъждат последователно пред останалите ситуацията от картата. Всяка група договаря ролите си и как ще изиграят заедно действието от картата. Учителят им предлага да разгледат въртележката „Търся решение”. След това прочита текста над картинките пред всички деца. Всяка група избира решения за справяне с конфликта от картата и споделят с останалите. Играта продължава и с втората група по същия начин. По желание на децата играта може да продължи и с други карти.

ПРИКАЗКАТА „ДВЕТЕ КОЗЛЕТА“

Познавателна книжка с. 30

Над един буен поток в гората имало тясно дървено мостче. Всеки ден по него преминавали много хора и животни. Но то било толкова тясно, че всички се изчакавали и минавали един по един. Един ден по мостчето тръгнали едно срещу друго две вироглави козлета. Среещнали се по средата. Отдолу било дълбокото пенливо поточе, отгоре – тясното мостче и двете козлета – нетърпеливи и сърдити:

„ - Отстъпи ми място! Ще мина първо аз!“;

„ - Ти отстъпи! Аз ще мина преди теб!“;

„ - Аз!....Аз!.....Аз!.....И.....Тря.....с!“

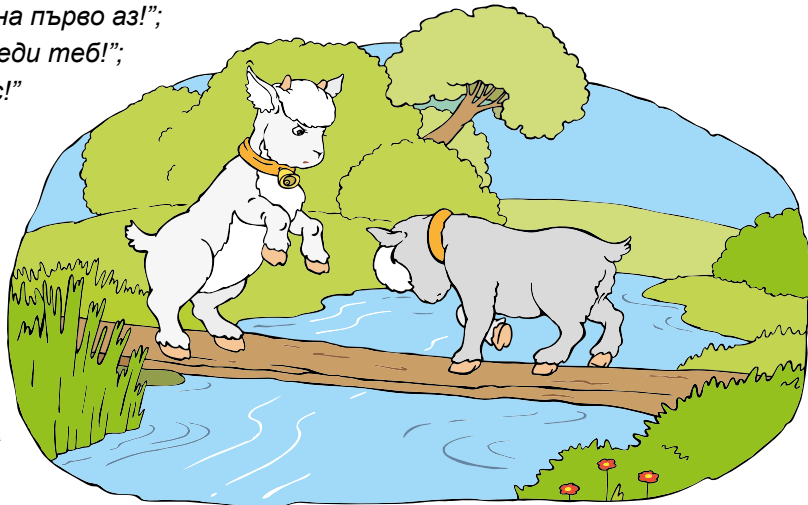
Въпроси:

Обсъдете причините за конфликта.

Как да помогнем на двете козлета да решат спора помежду си, за да се почувстват добре?

УСТА - УХО

Инструкции: Играта се използва, когато е имало конфликт между две или повече деца. Учителят преценява в кой момент да предложи да изиграят тази игра. Децата се отделят на разстояние от другите. Едното от тях е „уста“, другото – „ухо“. „Ухото“ не може да говори, а само слуша внимателно и след това накратко повтаря разказаното от „устата“. Това дава възможност на детето, което слуша („ухото“), да се увери, че правилно е разбрало разказаното, а на детето, което говори („уста“), че е било чуто и разбрано. След това двойката деца си разменят ролите. Така всяко от децата в двойката изказва своята позиция за случилото се между тях и разбира гледната точка на другото.

Въпроси: Как се чувствате по време на играта? Трудно ли ви беше да бъдете „ухо“? Как се чувствате сега?

Довършете заедно приказката „Двете козлета“.

Разкажете на детето подобни случки с вашите приятели и как сте се справили?

3. Моята детска градина / училище

16. Тема:

Клуб „Приатели“

„Можеже да разберете за един човек
много повече за час игра, отколкото за година разго-
вори“

Платон

Цели:

- Споделяне на личен опит за подготовката и преживяванията по време на празника.
- Упражнения в норми на поведение.

ПРАЗНИК

Познавателна книжка с. 32

 Инструкции: Учителят предлага да разгледат картината.

Въпроси:

По какво познавате, че децата празнуват (изражение на лицето, обстановка, облекло, гости)?

Какво според вас празнуват? Какъв е техният празник? Как се чувстват?

На кой празник си се чувствал така, както изглеждат тези деца?

Учителят обобщава и предлага на децата да добавят подходящи думи към думата „празник“ (весел, цветен, интересен, пъстър и др.)

ПЛАН ЗА ПОДГОТОВКА НА ПРАЗНИК

Инструкции: Учителят предлага: „Да направим план за интересен детски празник“.

Избира се тема на празника (Например: „Пиратски празник“, „Довиждане детска градина“, „Бал“, „Приказни герои“, „Ден на бащата“, „Среща със спортист“, „Ден на професията“.

Избира се място. Обсъждат се:

- украсата и поканите за гостите;
- „сценичен гардероб“;
- празничен сценарий;
- варианти за подаръци и изненади;
- примерна празнична трапеза с участие на възрастните.

ДОМАКИНИ И ГОСТИ

Познавателна книжка с. 33

Материали: изображения на различни празници
„Довиждане детска градина”,
„Бал в двореца”, „Ден на бащата”, „Приказни герои”

Инструкции: Децата се разделят на 4 групи. Всяка група изтегля карта. Всяка група се договаря за ролите – домакини и гости. Децата подготвят (репетират) поздрав и пожелания, съобразно празника. Всяка група представя реплики на ролите си пред останалите.

Въпроси:

Как се чувствате в ролите на домакин и на гост?
Коя роля ви хареса повече?

ТОКАНА ИЛИ КАРТИЧКА ЗА ПРАЗНИК

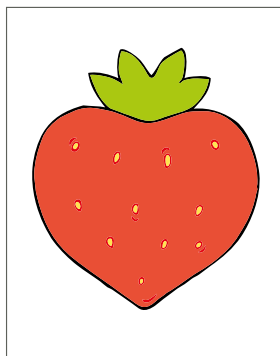
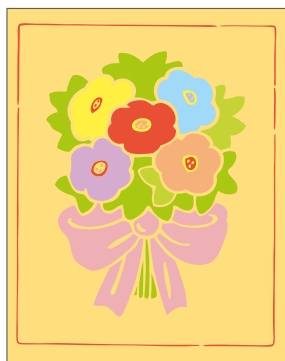

Материали:
материали за рисуване, апликиране, шаблони

Инструкции:

Всяко дете изготвя покана или картичка по собствен избор.
Децата разменят поканите или картичките „по приятелски” с вежливи думи.

ПАРТИ (ВЕЛИКОБРИТАНИЯ)

Домакините на празника опаковат малка играчка или предмет в няколко различни по цвят пласта опаковъчна хартия. Пакетът се поставя на земята.

Пуска се музика и празнуващите се движат в кръг около пакета. При спиране на музиката, който първо докосне подаръка, премахва най-горния слой.

Играта продължава докато не се свали и последния слой. Играчката се печели от детето, което сваля последната опаковка.

4. Моето населено място

17. Тема: Моето населено място

„И разбирам: няма като тебе друга с по-сияйни красоти – горд съм, че живея в край вълшебен и че мойто детство тук цъфти!“

Атанас Цанков

Цели:

 Изграждане на положително отношение у децата към природните и исторически забележителности на населеното място, в което живеят.

НАШЕТО НАСЕЛЕНО МЯСТО

Материали: картички и фотоси на море, река, планина и равнина

Познавателна книжка с. 34

Познавателна книжка с. 35

Инструкции: Учителят им предоставя фотоси и картички на населеното място.

Въпроси: Как се казва населеното място, в което живеем? Отбележи на картата къде се намира. От къде идва името? Кой по-голям град е близо до нас? Как се стига до този град? Какви природни забележителности има в нашето населено място?

Задача: Разгледайте картинките и определете нашето населено място в каква природна местност се намира: планина, море, река и равнина.

СТАНИ ЕКСУРЗОВОД

Инструкции:

Децата са се подредили в кръг. Учителят им предлага да си представят, че са екскурзоводи и да разкажат по желание за забележителност, която има в населеното място.

РЕКЛАМНО ПЛАНО

Материали: материали за рисуване, лист

Инструкции:

Нарисувай забележителност в нашето населено място. Измисли интересни думи за реклама на това място. Представи своята реклама пред останалите. Направете карта на населеното място от рисунки. Измислете рекламno заглавие на картата.

Разкажете на детето как е изглеждало вашето населено място преди години. Какво е било основното препитание на хората? Разкажете легенда (ако знаете такава) за вашето населено място. Разкаже им за бележити българи от миналото и съвременници, родени във вашето населено място, прославили България.

4. Моето населено място

18. Тема: Моят квартал

„Улиците, разбира се, изглеждаха малки. Улиците, които сме виждали само като деца, вярвам, винаги ще изглеждат такива, когато се върнем на тях”

Чарлс Дикенс

Цели:

- Актуализиране на знанията и опита на детето за социална ориентация в квартала (махала).
- Изразяване на отношение и съпричастност у детето към хората и дейностите в неговия квартал (махала).

МОЯТ ГРАД КВАРТАЛ / МАХАЛА

Познавателна книжка с. 36

- **Инструкции:** Учителят предлага на децата да разгледат картинките. Назовават и разширяват знанията за понятието обществена сграда и обществено място, за какво се използва и кой работи в нея.

Въпроси:

Какви правила трябва да спазваме, когато сме в обществена сграда или на обществено място?

Защо е необходимо да спазваме правилата?

Какви обществени сгради има в твоя град/ квартал/ махала?

РЕПОРТЕРИ

Материали:

карти с обществени сгради и места: библиотека, поща, болница, музей, театър, магазин (МОЛ), пожарна, полиция, кметство, парк, детска градина, училище, пазар за плод и зеленчук, зоомагазин, банка

Познавателна книжка с. 63

Инструкции: Децата се разделят на 4 групи, като по едно дете от всяка група влиза в ролята на репортер. Всяка група изтегля по една карта и обсъждат помежду си какво ще разкажат за съответната сграда или място.

Когато децата са готови, репортерът застава пред една от групите и им задава въпроси. Другите групи слушат.

Въпроси на репортера:

„Намирам се пред...“

За какво се използва сградата?

Кой работи в нея?

Какво се случва в момента? (Например: *В болницата се отива, когато нещо ни боли или имаме температура. Преглежда ни лекар, който решава дали сме болни или здрави. Ако сме болни, той ни изписва рецепта. Това е списък с лекарствата, които се закупуват от аптеката и т.н.*)

Какви правила на поведение трябва да спазваме в тази сграда?

Когато всички групи отговорят на репортерите, учителят предлага отново да си изтеглят карти, като репортерът се сменя.

НА ПЪТ КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Материали:

цветни моливи

Познавателна книжка с. 37

Учителят предлага на децата да разгледат картината и да помогнат на момчето и майка му да стигнат най-безопасно до детската градина. Очертават пътя с молив. Учителят предлага на децата по желание да разкажат какво виждат по своя път към детската градина, а другите деца слушат и се опитат да си го представят. Учителят пита децата дали знаят, ако се изгубят, какво да направят и какво трябва да знаят задължително (акцентираща се върху адрес, телефон и търсене на помощ от полицаи или друг възрастен).

Въпроси:

Какви правила за безопасност трябва да се спазват, когато сме пешеходци?

Какви правила за безопасност трябва да се спазват, когато сме в кола или на друго превозно средство (колело, мотор)?

Какви правила за безопасност трябва да се спазват, когато сме в обществен транспорт?

Заедно с вашето дете нарисуйте карта на квартала (махалата), в който живеете. Отбележете къде се намира вашия дом. Напомнете адреса на детето. Когато сте на разходка с него, обръщайте внимание на важни обекти, които ще му послужат за ориентир. Това ще му помогне да бъде по-уверено и самостоятелно.

Въпроси:

Какво трябва да се направи или построи във вашия квартал, за да стане по-хубав и подреден?

Какво бихте могли да направите вие, да за да изглежда вашия квартал по-чист и приветлив?

С личния си пример увличайте детето в организирани прояви, кампании, проекти за подпомагане на нуждаещи се хора и обновяване на средата в квартала.

Заедно с детето обсъдете и напишете ваши предложения до директора на детската градина, на училището, на читалището, до кмета.

4. Моето населено място

Тема:

Живеем и празнуваме заедно

„Не забравяйте мегдана
И хората – вити, весели:
Върху старите ни рани
Никнат българските песни“

Проф. д-р. Иван Шишманов

Цели:

 Обсъждане на традиционни празници в населеното място и в други области на България.

ГРАДОВЕ И СЕЛА

Материали:

карта на България, микрофон – играчка

Инструкции:

Децата са седнали в кръг.

Учителят предлага всеки играч да си намисли име на град или село в България.

Когато микрофона е в детето, то казва града/селото.

Микрофонът се предава от дете на дете (бързо).

Всички тези места могат да се покажат на картата на България от учителя.

ПРАЗНИК НА НАШЕТО НАСЕЛЕНО МЯСТО

Инструкции: Децата са седнали в кръг.

Въпроси:

Има ли празник нашето населено място?

Кога е той? Разкажи.

Какво се случва на този празник?

Какво си спомняш ти за този празник?

Как се подготвяте в семейството за този празник?

Как посрещате гостите? (да ги поканим на хорото, да се забавляваме заедно, да им разкажем за празника, да ги почерпим с традиционна българска храна)

Вариант: Ако няма празник на населеното място, учителят предлага на децата да обсъдят какъв празник биха искали да празнуват заедно. Предлага им да напишат заедно предложение до родителите си и до кмета.

5. Моята родна страна

19. Тема: Моята Родина

„Пази корените и крилата си“

Девиз на Детска градина „Великденче“

Цели:

- Развиване на самосъзнание и принадлежност към родината България.
- Идентифициране на България като своя Родина, независимо къде живее.
- Опознаване красотата на родния край и Родина и отговорностите за опазването им.

България

Аз казвам името ти кратко
и зная колко си голяма
като прегръдката на татко
като усмивката на мама.

Христо Черняев

ПЪРВИТЕ БЪЛГАРИ

Познавателна книжка с. 38

Инструкции:

Учителят предлага на децата да разгледат картинките.

Въпроси: Как са изглеждали първите българи? Какво е тяхното знаме? (конска опашка) Кой е основателят на българската държава? (Учителят уточнява, че хан Аспарух водил своите конници през много земи. Спрели тук на тази земя и основали българската държава).

ИЗРАБОТВАНЕ НА ЗНАМЕТО НА АСПАРУХОВИТЕ КОННИЦИ

Материали:

пръчка не по-дълга от 50 см, прежда, конци, ножица

Инструкции:

Направете няколко снопчета от преждата. Завързват се с конец и се прикрепят към пръчката. Накрая всички деца се изправят, вдигат знамето и всички заедно и силно извикват: ДА БЪДЕ БЪЛГАРИЯ!.

Въпроси:

Как се наричат жителите на България? (български граждани)

ЗАПОЗНАВАНЕ С КАРТАТА НА БЪЛГАРИЯ

Познавателна книжка с. 39

Инструкции:

Учителят предлага на децата да разгледат картата на България. На нея са изобразени градове, селища, реки, планини и равнини.

Обясняват се по цветове (синьо – реки, море, зелено – равнини, кафяво – планини; Колко водни граници има България?)

Въпроси:

Знаете ли кои са съседните страни на България?

(Както всяко семейство има съседи, така и България има своите съседи.)

ОЧЕРТАЙ ГРАНИЦИТЕ НА БЪЛГАРИЯ

Материали:
цветни моливи

Познавателна книжка с. 39

Инструкции:

Учителят им предлага да погледнат силуета на картата на България и да оцветят кръгчето на мястото на град София – нашата столица.

Децата очертават границите на картата по суша и вода.

ГРАДОВЕ, РЕКИ И ПЛАНИНИ

Инструкции:

Децата са в кръг седнали на столчета.

Учителят назовава последователно всяко дете с име на град (София, Варна, Пловдив – не повече от три имена).

Учителят изговаря името на един от тези градове и пляска с ръце.

Децата, които са назовани с името на този град, стават от столчетата и бързо разменят местата си.

Играта продължава с назоваването и на другите градове.

Втори вариант: с планини (Витоша, Рила, Пирин, Стара Планина, Родопи)

Трети вариант: с реки (Марица, Дунав, Искър)

ОЦВЕТИ БУКВИТЕ

Материали:
цветни моливи

Познавателна книжка с. 38

Инструкции:

 Оцвети буквите на думите РОДИНА и БЪЛГАРИЯ.

 Родината е там, където си роден и откъдето е твоя род.

ПРИРОДНИ И ИСТОРИЧЕСКИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

Материали:

илюстративен материал с природни и исторически забележителности на България

Инструкции: Учителят им предлага да разгледат картата с нанесените на нея снимки на природни и исторически забележителности. Учителя разказва на децата за всяка една от тях.

Въпроси:

Какви забележителности има в нашия град/село?

Били ли сте на някои от тези места? Разкажете.

Кои забележителности сте посетили? Разкажете.

Кои бихте искали да посетите? Защо?

Знаете ли, защо тези забележителности се наричат още национални богатства? Какво правим за да ги опазим?

Разгледайте глобус, заедно с детето и намерете България. Опитайте да осветите с фенерче мястото на България в тъмна стая. Поговорете с детето на кой континент се намира България и му разкажете за нашите съседи.

5. Моята родна страна

20. Тема: Обществени сгради

„Съединението прави силата“

Стефан Стамболов

Цели:

 Запознаване с обществени сгради – символи на държавността.

 Запознаване със София, столицата на България и с важните институции в нея.

СОФИЯ – СТОЛИЦА НА БЪЛГАРИЯ

Инструкции: Разкажете нещо интересно или забавно за София. Учителят предлага на децата да чуят легенда за София.

Познавателна книжка с. 40

Учителят уточнява, че София е столица и най-големият град в България. В нея се намират най-важните държавни сгради. Нейният символ е образа на Света София. На герба на града е изписано: **„Расте, но не старее“**.

Учителят предлага на децата да разгледат снимките и да назоват сградите на тях. (Например: *Посочи Народното събрание.....Кой работи в НС и кой ги избира? Ходили сте с мама и татко да гласуват?*) Децата обсъждат всички снимки.

Легенда за София

Богат и прочут бил византийският император Юстиниан Велики. От близки и далечни страни му изпращали подаръци. Неговите роби му строели високи крепости. Славата му станала известна в цял свят.

Но богатствата и славата не го направили щастлив. Юстиниан имал само една дъщеря, която се казвала София. Момичето боледувало отдавна. Никой не можел да му помогне. Бащата извикал лекари от цял свят. Те донесли най-различни лекарства, но не могли да върнат здравето ѝ.

Един мъдрец дал съвет на императора. София трябва да напусне императорския дворец. Тя ще оздравее, ако живее сред природата. Само чистият въздух, слънцето и бистрата вода могат да ѝ помогнат.

Юстиниан Велики изпратил конници по всички посоки на своята родина. Те дълго търсили такова място, питали и разпитвали. Най-после го намерили близо до днешна Витоша. Тук

имало минерални извори. Под лъчите на слънцето цъфтели чудни цветя. Малкият каменен град, който се намирал тук се наричал Сердика.
София започнала да живее тук. На устните ѝ отново се върнала хубавата усмивка и тя започнала да пее с хубавия си глас. Скоро тя оздравяла.
Но София не напуснала вече това място. За благодарност тя заповядала да се построи черква, която била наречена на нейното име. Градът започнал да расте. В него били построени много дворци, театри, бани, паметници. Оградили го с високи стени. Старото му име било забравено. Градът започнал да се нарича София, което значи мъдрост.

Въпроси:

Защо са важни държавните сгради? (в тях се създават закони, с които се управлява цялата държавата)

Кой е основният закон на България? (българската конституция)

Учителят прочита закона, като посочва съответната снимка.

Важна извадка от Конституцията на Република България

- Конституцията е основният закон, на който се подчиняват всички, който живеят в България.
- В него са разписани правата и задълженията на българските граждани.
- Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права.
- Всички хора са равни пред закона.
- Всеки има право на живот.
- Всеки има право на лична свобода и лична неприкосновеност.
- Всеки има право на образование.
- Училищното образование от 5 до 16 годишна възраст е задължително.
- Гражданите имат право на здравословна и благоприятна околна среда и за длъжни да я опазват.
- Всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени неговите права или законни интереси.
- Гражданите са длъжни да спазват и изпълняват конституцията и законите.
- Отглеждането на децата до пълнолетието им е право и задължение на техните родители и се подпомага от държавата.
- Гражданите са длъжни да спазват правата и законните интереси на другите.
- Семейството, майчинството и децата са под закрилата на държавата и обществото.
- Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническата принадлежност, пол, произход, религия, образование, политическа принадлежност, убеждения, лично и обществено положение или имуществено състояние.

НАЗОВАВАМ ИНСТИТУЦИЯТА

Познавателна книжка с. 41

Инструкции: Учителят обръща внимание на децата, че на всички сгради на държавните институции е поставено българското знаме.

Учителя подава знамето на детето с думите: „Аз назовавам институцията, ти отговаряш кой работи там“. Дете по желание отговаря и връща знамето на учителя. Така играта продължава докато учителят прецени.

Например Министерски съвет – министър, Столична община – кмет, Съдебна палата – съдия; президентство – президент; НС – министър-председател, БНБ – банкер.

Къде работи президентът, кметът, съдията, адвокатът, депутатът, министърът?

Въпроси: Познавате ли някой познат, роднина или приятел, които работи в тези сгради? Разкажи.

Игра: „Президент за един ден“

Учителят предлага на децата да си представят, че са избрани за президент на България за един ден. Децата трябва да помислят и да споделят свои желания и мечти.

Въпрос: Представете си, че сте президент за един ден. Какво бихте направили за децата в България?

Знаете ли от къде идва тази мъдрост: „Съединението прави силата“?

ЛЕГЕНДАТА ЗА ХАН КУБРАТ И СИНОВЕТЕ МУ

Разказват, че на смъртния си одър Кубрат повикал синовете си, за да им каже нещо важно. Потомците на великият владетел се наредили около баща си и зачали да чуят последния му съвет. Старият хан им показал сноп стрели и призовал своите наследници да ги счупят. Колкото и усърдно да се опитвали да изпълнят заръката на никого от синовете това не се отдало. Тогава Кубрат развързал снопа и започнал за чупи стрелите една по една. После вдигнал поглед към синовете си и казал:

– „Докато сте заедно и се поддържате ще сте като този сноп стрели, никой няма да може да ви победи. Разделите ли се, ставате слаби и ще бъдете покорени лесно от всеки враг, знайте, че силата се крепи на единството!...“

Обсъдете заедно с детето защо трябва да се спазват законите и правилата от всички граждани. Това е важно за децата, за да се чувстват сигурни и в безопасност.

5. Моята родна страна

21. Тема:

Символи на българската държавност

„Знамето ни е трицветно,
мило, хубаво, приветно.
Ний държиме го с ръчички
и обичаме го всички.”

текст и музика: Милан Митов

Цели:

- Назоваване на някои национални символи и ориентиране в тяхното съдържание.
- Познаване на бележити българи и техния принос към България.
- Възпитаване на уважение и признателност към символите и героите на България.

БЪЛГАРСКИТЕ СИМВОЛИ

Инструкции:

Учителят обяснява на децата, че всяка страна има символи – знаци, които са само нейни. Те я отличават от всички други страни.
Посочи символите на България. Какво знаем за тях?

ЗНАМЕТО НА БЪЛГАРИЯ

Познавателна книжка с. 42

Въпроси:

Какво означава всеки цвят? (Цветовете: бял – сила, зелен – красотата на природата, червен – смелостта на българите, представляват хармонията и солидарността между народите на Европа.)
Познаваш ли знамена на други страни?

НАПРАВИ СВОЕ БЪЛГАРСКО ЗНАМЕ

Материали:
цветни моливи

Инструкции:

1 вариант: Оцвети знамето по образца.

2 вариант: Направи си българското знаме.

НАПРАВИ СВОЙ СИМВОЛ НА ГРУПАТА

Материали:

цветни моливи, цветна хартия,
лепило, ножица, лист за рисуване
по избор

Познавателна книжка с. 43

Инструкции:

Децата работят в екипи.

Учителят им предлага да измислят и направят символ на своя екип.

Всеки екип представя своя символ.

Децата избират кой от предложените символи да стане символ на цялата група.

С КАКВО СЪМ ИЗВЕСТЕН

Познавателна книжка с. 44

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат колонките и да свържат образа със съответния за него символ.

Предложение: Децата да чуят изпълнението на българския химн.

Въпрос: Какво се случва всяка година на 2 юни в 12 часа на обяд?

Разкажете за получени отличия и медали от родственици, близки или познати. Измислете и нарисуйте заедно с вашето дете символ на семейството или фамилията.

5. Моята родна страна

22. Тема:

Моите приятели от Европа

„Ако говориш на един човек на език, който той разбира, посланието достига до ума му. Ако му говориш на неговия собствен език, посланието достига до сърцето му.“

Нелсън Мандела

Цели:

- Запознаване на децата с държави от Европа, техни символи и забележителности.
- Приобщаване към общочовешките европейски ценности.

КЛУБ ПРИЯТЕЛИ

Материали: сувенири и предмети от различни страни на Европа: картички, снимки от екскурзии, клипове, филмче, списания и играчки, магнитчета, рисунки, картинки

Инструкции: Учителят предлага на децата да разкажат за свои преживявания, когато са били в друга европейска държава. По възможност детето показва предмета, който е донесло от тази страна.

Въпроси: Бил ли си в страна от Европа? А твой близък? Гледал ли си филм за европейска страна? Имаш ли приятел от Европа? Как общуваш с него?

ЕВРОПЕЙСКО ЗНАМЕ

Познавателна книжка с. 45

Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат карта на страните от Европейския съюз. Обръща внимание, че всяка страна има свое знаме и обсъждат какво символизируют звездите на знамето. Европейското знаме е символ не само на Европейския съюз, но и на европейското единство и идентичност.

Гатанка: *На синьо небе 12 звездички.
Всичките еднакви като сестрички,
хванали са се като нас за ръчички.*

Що е то?

Задача: Оцвети европейското знаме по образеца.

СИМВОЛИ НА ЕВРОПЕЙСКИ ДЪРЖАВИ

Познавателна книжка с. 45, 46

Инструкции 1 задача: Разглеждат последователно снимките. Дискутират знамената и сградите.

Инструкции 2 задача: Разглеждат последователно картинките. Дискутират знамената и символите. Разказват какво знаят за тях. Коментират приказния герой от съответните страни.

„ЧАПАС“ - ИГРА НА ДЕЦАТА ОТ ИСПАНИЯ

Материали:

декорирани капачки от бутилки за всяко дете и тебешери

Инструкции: Оформя се нарисувана или очертана на земята писта. Едно след друго децата хвърлят капачките в очертания на земята коридор. Целта е капачката на всеки играч да стигне най-далече.

ФИЛМОВА ЛЕНТА ЗА ЕВРОПА

Материали:

цветни моливи, флумастери – по избор за всяко дете

Инструкции: Учителят озвучава дейността с различни музикални произведения, характерни за европейските страни. Детето избира един от символите и го рисува на лист. Изготвят филмова лента от готовите рисунки.

ОТИВАМ НА ПЪТЕШЕСТВИЕ

Инструкции: Учителят обяснява правилата на играта. Играчите са подредени в кръг и приготвят куфара за пътешествие. Първият играч съобщава: Отивам на пътешествие и ще сложа в куфара фотоапарат. Следващият играч съобщава: "Отивам на пътешествие и ще сложа в куфара четка за зъби" и така до последния играч. Целта на играта е да се подреди куфара, без да се повтарят предметите.

Насърчавайте детето да учи чужди езици. Обсъдете тази необходимост. Това ще помогне на детето да се приобщи по-лесно към големия свят.

6. Аз съм част от природата

23. Тема: Аз съм част от природата

„Отнасяй се добре със Земята. Тя не ти е дадена от твоите родители. Взел си я назаем от твоите деца“
Индианска мъдрост

Цели:

Приобщаване на децата към природата и обогатяване на жизнения опит.

МЯСТОТО НА ЧОВЕКА В СВЕТА

Инструкции: Учителя предлага на децата да разгледат двете картинки.

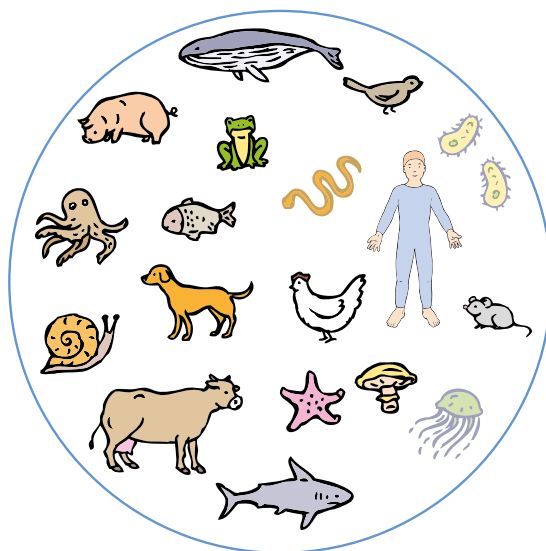
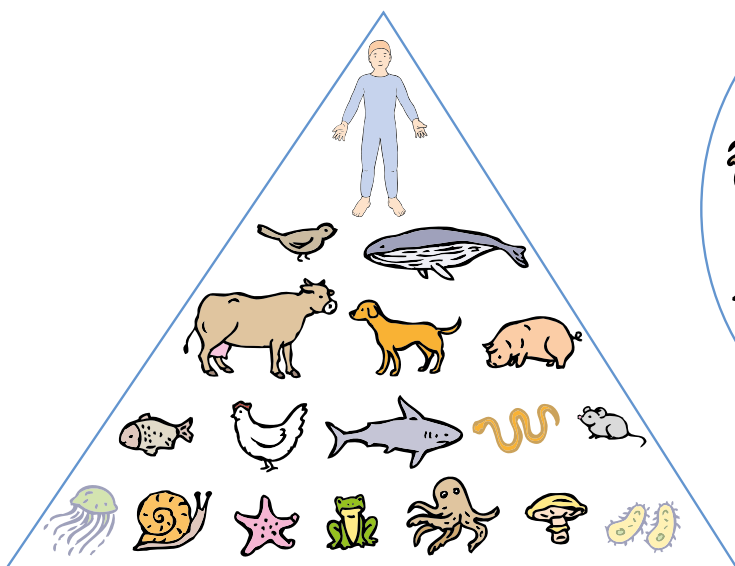
Въпроси:

Коя описва мястото на човека в природата.

Защо? (Да се наблегне на факта, че човек е част от природата, а не нейн „господар“.)

Какви нужди имат животните и какви човекът? Еднакви ли са нуждите им?

Каква отговорност има човек към природата?

ЗАСАДИ БОБЧЕ – „ЕКО-ЗАНИМАЛНЯ“

Материали:

стъклена купа или друг подходящ съд,
бобени зърна, памук, вода

Инструкции: Учителят запознава децата със стъпките за засаждане и процеса на покълване.

Стъпка 1: Разстила се памук върху на дъното на купичка и се намокря.

Стъпка 2: Отгоре се поставят бобчетата.

Половината от купичките се поставят на слънце, а другата половина на тъмно и хладно място. Децата наблюдават случващото се и следят за етапите на покълване. След няколко дни се появяват листенца от бобените зърна. Децата наблюдават етапите в развитието на растението. В другата контролна група няма да има покълнали бобчета.

Въпроси:

Защо в едните купички бобчетата са покълнали, а в другите – не?

Какво е нужно на едно бобче да покълне? (светлина, топлина и влага)

Какво ще се случи, ако само едно от тези условия не бъде осигурено?

По какво си приличат грижите за растенията и грижите за малките деца? От какво се нуждаят те? (Ако искаме децата да растат здрави и щастливи, трябва да им осигурим необходимите условия за това. Така, както растенията се нуждаят от светлина, топлина и вода, така и всички хора по света се нуждаят от грижа и обич.)

Допълнителна дейност в групата: Изготвяне на табло, свързано с етапите на развитие на растенията

ОТ ЗРЪНЦЕТО ДО ХЛЯБА

Познавателна книжка с. 48

Помогнете на детето да отбележи с цифри последователността на развитие на растенията. По желание можете да повторите опита с други бобови култури.

Помогнете на детето да подреди и номерира правилно последователността в човешкото развитие. По какво си приличат в развитието си хората с растенията и животните?

6. Аз съм част от природата

24. Тема:

Живея здравословно

„Доброто здраве е по-ценно от богатство”

Английска пословица

Цели:

- Овластяване и обогатяване на практически умения и здравословни навици, чрез които децата могат се грижат за своето тяло и здравето си.
- Участие на децата в избора на здравословни храни и възприемане на здравето като ценност.
- Развиване на чувство за ритъм на деня.

„НАЙ-ГОЛЯМОТО БОГАТСТВО” – НАРОДНА ПРИКАЗКА

Инструкции: Учителят запознава децата с приказката.

Въпрос: Кое е най-важното за здравето?

Учителят предлага на децата заедно и едновременно всички да кажат: **„Моето здраве е моето богатство”**.

Задача: Нарисувай къщата, в която избираш да запазиш твоето богатство.

Най-голямото богатство

Веднъж се срещнали трима приятели и почнали да си говорят как най-добре може да запази човек богатството си.

- Елате с мене – рекъл първият – да ви покажа как съм се запазил.

Отишли в къщата му. Видели, че тя прилича на крепост. Вратите били дебели и обковани с желязо, а прозорците замрежени с гъсти решетки. Никой не можел да се промъкне вътре.

- Ти си добре, но аз ще съм още по-добре – рекъл другият и завел приятелите си в своя дом. Там вратите били още по-тежки, а прозорците вместо стъкла имали железни капаци.

- Моето богатство е още по-добре запазено! – похвалил се третият приятел, който бил весел и здрав човек.

- Хайде да видим и твоята къща – извикали другите двама и тръгнали.

Но когато стигнали – какво да видят! Прозорците били широко отворени и никъде нямало нито ключалки, нито решетки.

- Ти си луд – викнали страхливите му приятели.

- Първият крадец може да влезе и да те ограби.

- Не се безпокойте – усмихнал се веселият човек. – Моето най-голямо богатство е здравето ми. А него чистият въздух го пази най-добре.

НАРОДНА ПРИКАЗКА

ГРИЖА ЗА ЗРЕНИЕТО И СЛУХА

Познавателна книжка с. 49

Въпроси:

Кое помага на очите ни да бъдат здрави? Кое вреди?

Какво пречи на децата да чуват добре? От кого зависи?

МОЯТ ДНЕВЕН РИТЪМ

Познавателна книжка с. 50

Инструкции: Свържи моментите от дневния ритъм с цифрите в кръгчетата в съответната последователност на деня. С помощта на картинките направете своя дневен ритъм.

Въпроси:

Какво означава „дневен ритъм“ (в частите на деня да се извършват определени дейности)? Разкажете за всяка картинка какво и кога се случва на нея.

Как се чувстваме, когато спазваме своя дневен ритъм? Помага ли ни да бъдем здрави? Разкажи. Кой ти помага да спазваш своя дневен ритъм у дома и в детската градина?

АПТЕКА ОТ ПРИРОДАТА

Познавателна книжка с. 51

Материали:

естествени растения – билки, пакетчета билков чай, чашки, топла (не гореща) вода

Инструкции: Учителят обръща внимание, че билките са красиви и ароматни растения, които ни помагат да бъдем здрави.

Въпроси:

Кои билки познавате? Кога е празникът на билките и билкарите? (24 юни, Еньовден)

Учителят предлага на децата да си направят билков чай и да го изпият заедно.

МОЕТО ЗДРАВΟΣЛОВНО МЕНЮ

Материали:

червен и зелен молив

Познавателна книжка с. 52

Задача: Оцвети със зелен или червен молив квадратчетата на храните, който си консумирал през всеки един ден от седмицата. Зеленият цвят е за полезни храни, червения – за храни, който не трябва да се ядат често.

Важно за теб: Консумирай с мама и татко (сестра, брат, баба и дядо) колкото се може по-често храни със зелен знак и по-малко с червен.

Въпрос: От кого имате нужда да ви подкрепи и да ви помага, за да се храните здравословно?

6. Аз съм част от природата

25. Тема:

Какво застрашава природата

„Природата никога не спира своето движение и наказва всяко бездействие“

Йохан Волфганг фон Гьоте

Цели:

 Обогатяване знанията и опита на децата за вредните последици от замърсяването на природата.

КАКВО ЗАСТРАШАВА ПРИРОДАТА?

 Инструкции: Децата разглеждат картинките.

Познавателна книжка с. 54

Въпроси:

Има ли нещо, което не харесвате на картинките и какво е то?
По какъв начин хората замърсяват природата?
Това вредно ли е за нашето здраве? Разкажи.

КАКВО ЗАМЪРСЯВА ПОЧВАТА?

Някои видове боклук се разпадат на малки частици и се превръщат в почва. Този вид боклук е биоразградим. Други видове боклук няма да се разградят и ще останат на нашата Земя в продължение на хиляди години. В тази дейност децата ще открият кои видове боклуци са биоразградими (*биоразградим – нещо, което се разгражда по естествен път и се превръща в почва*)

Материали: инструмент за копаене; четири плоски пръчици, на които да има прикрепена табелка; маркер; семки от круша или ябълка; листо от листните зеленчуци като спанак или маруля; парче от пластмасови опаковки – най-добре найлонова торбичка; парче от стиропор; календар (по избор).

 Инструкции: Децата, заедно с учителя, се намират в двора на градината (Екозанималня), като предварително са приготвили всички материали за експеримента. Учителят, използвайки маркера, написва имената на четирите парчета боклук на плоски пръчки. Избира се

място за изкопаване на дупки в задния двор на градината (училището). Трябва да се намери място, в което има топла и влажна почва. Така биоразградимите боклуци се разграждат по-бързо. С инструмента за копаене, се правят четири дупки, които са достатъчно широки и дълбоки, за да сложите боклуците в тях. Децата поставят всеки от отпадъците в отделената за целта дупка: семките на плодове отиват в една дупка; растително листо във втората дупка; опаковката на пластмаса в третата дупка; стиропор в последната дупка. Дупките се заравят, маркират със съответната табелка и на нея се записва дата. След месец боклуците се изравят и се анализират резултатите.

Въпроси:

Кои парчета са се разградили напълно?

Кои парчета боклук все още са там?

Кои видове боклук са биоразградими?

Кои видове не са биоразградими?

Кои видове боклуци са полезни за Земята? Знаете ли къде се събират биоотпадъците и какво се случва с тях (компост - гниене)?

Как можем да променим това, което правим с опаковките и отпадъците за да помогнем на Земята?

КАКВО ЗАМЪРСЯВА ВОДАТА?

Материали: чаша; течаща вода; нож; оцветител за храна; един стък пресен лук или чесън с перцата.

Предварителна подготовка: Учителят предварително (от 4 часа до едно денонощие) е провел опита самостоятелно и накрая показва на децата оцветената глава лук. Това се извършва с цел децата да не чакат необходимото време за получаване на резултата.

Инструкции: Учителят въвежда децата в темата за опазването на водата: „Всички растения имат нужда от вода за да растат и да дават плод. Какво се случва с растенията, ако ги напояваме със замърсена вода. Сега ще проверим.”

Описание на опита: Оцветява се чашата вода с оцветителя и се добавя парче обелен лук. Учителят оставя чашата за наблюдение настрана (най-малко 4 часа) и показва резултат от предварително проведен от него експеримент.

Въпроси:

Какво различно откривате в главата лук след като е била потопена в оцветителя?

Какво означава думата „замърсявам“? (правя нещо трайно мръсно, като го покривам с нечистотии, отпадъци, химикали и т.н.)

Как би се отразило на нашето здраве, ако е имало истински замърсител във водата вместо хранителен оцветител?

КАКВО ЗАМЪРСЯВА ВЪЗДУХЪТ, КОЙТО ДИШАМЕ?

Материали:

лист, ножица, маркер, лепило, вестници и списания

Заедно с вашето дете изработете колаж на тема: „Какво замърсява въздухът, който дишаме?“

Този колаж ще е необходим за направата на тематична изложба в градината.

6. Аз съм част от природата

26. Тема:

Заедно за природата

„Ние не можем да владеем природата, ако не и се подчиним“

Франсис Бейкън

Цели:

 Обогатяване представите и знанията на децата за природата и нейната цялост.

 Насърчаване на определено поведение у децата с цел съхраняване и опазване на природата.

КАКВО ЗАСТРАШАВА ПРИРОДАТА?

Познавателна книжка с. 55

 Инструкции: Учителят им предлага да разгледат картинките и да обсъдят какво ги свързва, защо всеки е важен за природата. Учителят предлага на децата да посочат и други примери за значими връзки в природата. Учителят заедно с децата обсъждат варианти за опазване на видовете от животинското царство.

ЗАЕДНО ДА ПЕСТИМ

Познавателна книжка с. 55

 Инструкции: Учителят предлага на децата да разгледат картинките и да предложат решения за опазване на природата и пестене на природните ресурси.

(Пример: Да използваме слънчевата светлина като отваряме прозорците; да използваме платнени торбички вместо найлонови, когато пазаруваме, да не оставяме лампата да свети, когато не ни е необходимо; да не оставяме компютъра да работи (или телевизора), вместо това можем да излезем навън; когато измиваме зъбите си сутрин да спираме водата и да използваме чашка; за кратки разстояния да ходим по-често пеша или да караме колело, вместо да се возим в кола или автобус)

ДА РЕЦИКЛИРАМЕ ЗАЕДНО

Материали:

стъклени топчета за игра, късчета хартия, списания, вестници, пластмасови вилчички и лъжички, метални бирени капачки, късчета от найлонова торбичка, пластмасови чашки – оцветени в синьо (хартия), жълто (пластмаса и метал), зелено (стъкло)

Инструкции: Учителят припомня на децата за експеримента с отпадъците, които не се рециклират (в двора на градината/училището). Какво е нужно да се направи с тези отпадъци, които не се разграждат сами в природата? (да се рециклират)

Какво ще се случи с нашата планета земя, ако не рециклираме?

Учителят припомня на децата за видовете контейнери за рециклиране и техните цветове. Учителят предоставя на всяка маса трите оцветени кофички и предметите за рециклиране. На всяка маса децата поставят предметите за рециклиране в кофичките, в зависимост от техния цвят – синя кофичка (хартия), жълта (пластмаса и метал), зелено (стъкло).

Предложение: Да се осигурят в групата пластмасови съдове, обозначени за разделно събиране на боклуци.

Дейност:

Децата изработват от подръчни материали кофи за боклук за разделно събиране.

Облепват/ оцветяват в съответните цветове.

Измислят и рисуват символи за всяка кофа.

ДА ПОСАДИМ ЦВЕТЕ

Материали:

картонена кутия от сок със капачка, пръст за засаждане, разсад (цвете), ножица

Инструкции: Учителят им предлага да си припомнят от какво имат нужда всички живи същества, за да живеят – вода, въздух, храна.

Въпроси:

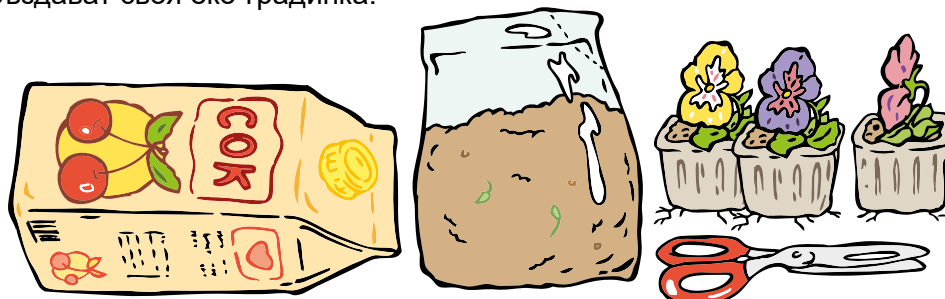
Кои са „белите дробове“ на земята? (горите)

Защо е нужно да опазваме горите?

Учителят предлага на децата да засадят цвете/костилка в кутията от сок, като така се рециклира и едновременно с това да се полагат грижи за растенията.

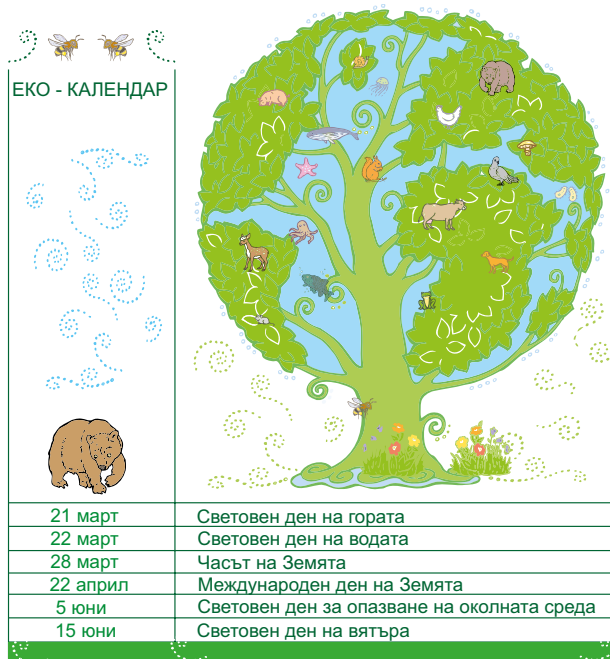
Когато растението порасне, да се пресади на открито.

Децата създават своя еко-градинка.

6. Аз съм част от природата

27. Тема: Еко календар

1. Екокалендар

Познавателна книжка с. 56

Разгледайте заедно с вашето дете дните от еко-календара, които са посветени на Земята и опазването на природата.

Обсъдете защо е необходимо да се отбелязват всяка година тези дни?

Познавате ли и други дни, които са посветени на Земята и опазването на околната среда?

2. Плакат/ рисунка на тема: Опазване на планетата Земя

Познавателна книжка с. 57

Разгледайте плакатите, посветени на опазването на околната среда и обсъдете с вашето дете впечатленията си, свързани с посланията на тях.

Заедно с вашето дете създайте своя рисунка на тази тема, която то да занесе в детската градина/училище за тематична изложба в групата/класа.

28. Аз съм днешното утре

АЗ СЪМ ДНЕСНОТО УТРЕ

Познавателна книжка с. 58

Въпроси:

Хареса ли игрите от книжката? Кой от тях ще продължиш да играеш?
Разкажи какво полезно научи за себе си?
Научи ли се как да се справяш сам в трудни ситуации? Разкажи.
Разбираш ли се по-добре с децата от детската градина? Сподели.
Научи ли нещо ново и интересно за своя род и Родина? Какво е то?
Какво е за теб природата? Обикна ли я като свой приятел? Разбра ли, че най-важно е да се грижим за себе си, другите и природата?
Приятни ли ти бяха заниманията у дома? Как се чувстваше?
Научи ли на нещо своите близки? Разкажи какви приятни занимания имавте заедно?
Откри ли, че любовта между хората е най-голямата ценност и богатство?

АЗ СЪМ ДНЕСНОТО УТРЕ

Атанас Капралов

Чуден маг съм в моите мечти:
слонът засищам със едничък залък,
баба мравка уча да лети...
Ала утре, утре – днес съм още малък.
Паля второ слънце срещу студ,
пращам блага вест по всички пощи,
към луната соча нов маршрут...
Ала утре, утре – днес съм още малък.

Аз съм днешното утре...
И аз! И аз! И аз! И аз!
По-високи сме и от звездите,
по-високи сме и от звездите...
Аз съм днешното утре...
И аз! И аз! И аз! И аз!

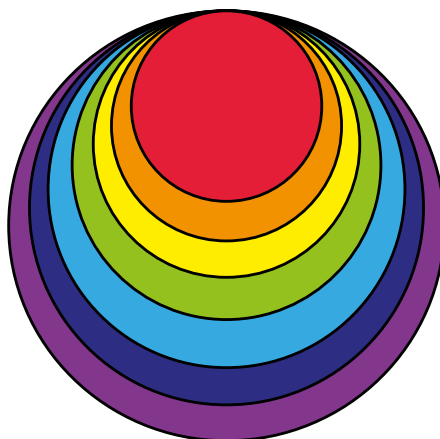
За да има Земята ни шанс –
ще ѝ станем криле!
Към живота живота красив
ние всички ще летим – оле!
Лошите превърщам във добри,
свалям радост от зората ясна,
болните лекувам – раз, два, три!
Ала утре, утре чак – като порасна.

Познавателна книжка с. 59

Инструкции:

- Изготви свое послание към света:
„Опознавам света през моето детство“.
- Изрежи кръговете и на кръга „Аз съм“
наисувай себе си.
*Кръговете се подреждат по
големина и се захващат.*

Примерна програма на детската градина

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в предучилищното образование под различни форми в съответствие с определения в Наредба No 13/21.09.2016 г. на МОН държавен образователен стандарт.

Съгласно чл. 5. (1) от Наредба No 13/21.09.2016 г. на МОН – в предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи:

1. интегрирано в обучението по образователните направления;
2. интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
3. като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това.

(2) Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на детската градина.

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано с придобиването на първоначални знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на всеки негов член.

2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

4. Усвояване на знания за различни културните ценности, за основни характеристики на интеркултурните отношения.

ЦЕЛИ

І. ПОДЦЕЛИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА АКТИВНА ЛИЧНОСТ НА ДЕТЕТО:

Детето да:

1. знае своите права и задължения;
2. зачита и се съобразява с правата на възрастни и връстници от общността;
3. познава и уважава различията във физически и духовен аспект;
4. взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
5. се стреми към поддържане здравословен начин на живот;
6. разбита общочовешките ценности и участва по отговорен за себе си начин в живота на социалната общност;
7. взема самостоятелни решения и развива способности за целеполагане съобразно възрастта;
8. познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на околната среда;
9. носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
10. изразява обосновано и критично своето мнение.

II. ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАСНКТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиване на познания в:

- 1.1. основните форми на педагогическо взаимодействие;
- 1.2. допълнителните форми на педагогическо взаимодействие;
- 1.3. дейностите по интереси;
- 1.4. по проекти – възпитание в добродетелно поведение и ценности чрез образователни теми, спортни празници и др.

2. Подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование на ниво институции

Политики за определяне на ритуали

1. Ежегодно тържествено откриване на учебната година.
2. Връчване на удостоверение за завършване на задължителна подг. група.
3. Грамоти за родители, допринесли за развитието на общността през целия срок на обучение – от първа до подготвителна група.
4. Кът на знамената – национално, на европейския съюз, на детската градина.
5. Тържествено отбелязване на национални празници, на дните на национални герои и будители, деня на детето.
6. „Работилница с родители“ – преди Ден на християнското семейство; преди Коледа; преди пролетните празници; преди Великден.

III. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СИМВОЛИ И ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

1. Символи на ДГ: знаме и химн;
2. Лого;
3. Почетна грамота: за деца и за родители;
4. Почетен отличителен знак, връчван при честване кръгли годишнини от основаването на ДГ;
5. Фланелки с логото на детската градина при участие в различни изяви;
6. Официална униформа за педагогическия и непедагогически персонал.

IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ПРАКТИКИ

1. Провеждане на благотворителни акции за деца в неравностойно социално положение.
2. Организиране и участие в благотворителни концерти в помощ на болни и/или пострадали в инциденти деца.
3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи-събиране на употребявани батерии; капачки и др.
4. Интернет страницата на детската градина да предоставя информация за участие на децата в различни изяви.
5. Организиране на празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските културните дати и празници.
 - 5.1. Подкрепящи здравето: 17 май – Национален ден на спорта; 31 май – Световен ден без тютюнопушене
 - 5.2. Подкрепящи толерантността: 16 ноември – Международен ден на толерантността
 - 5.3. Подкрепящи социалната чувствителност: 18 ноември – Световен ден в памет на жертвите на катастрофи
 - 5.4. Подкрепящи правата на човека: 02 април – Международен ден на детската книга; 01 юни – Международен ден на детето
 - 5.5. Подкрепящи опазването на околната среда: 22 март – Световен ден на Земята (водата)

V. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА

На ниво ДГ/група да се организират дейности, свързани с успешното интегриране на деца от малцинствените групи или други етноси при наличие на такива.

В различни форми се реализират дейности насочени към:

1. патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;
3. безопасност на движението по пътищата;
4. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. поведение при терористична заплаха.

VI. ИНТЕГРИРАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ ЧРЕЗ ФОРМИТЕ ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Повишаване качеството на образованието чрез оптимално използване на наличните ресурси, вкл. ИКТ.

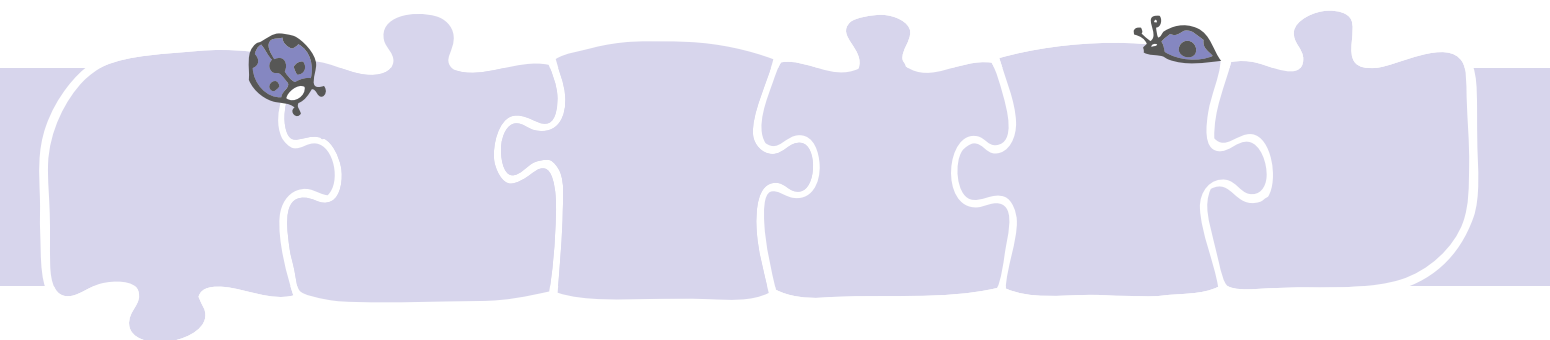
2. Поставяне на детето в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.

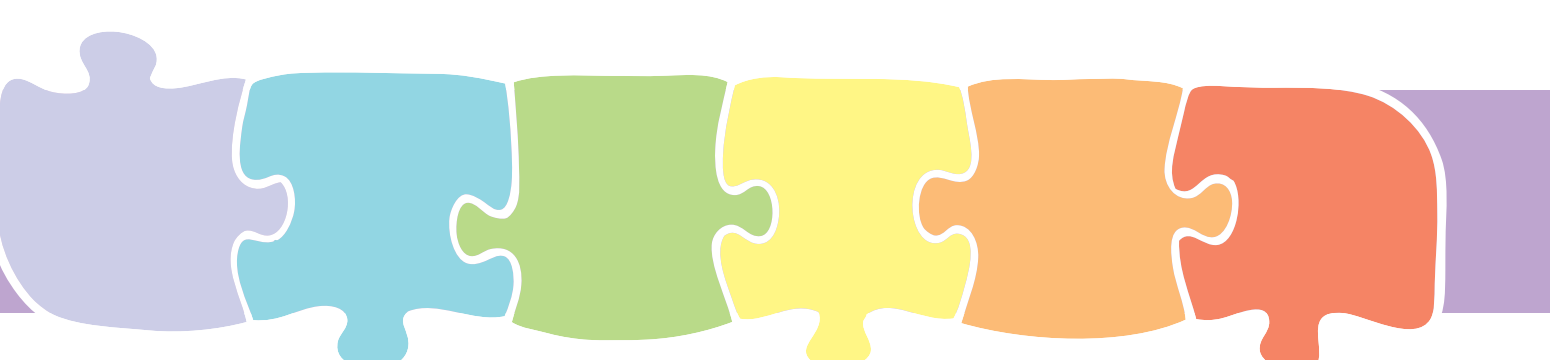
3. Създаване на условия за позитивна образователна среда

3.1. реализиране на качествен възпитателно-образователен процес чрез създаването на интерактивна среда;

3.2. ефективно използване на заобикалящата среда, като средство за формиране у децата на емоционално-познавателно отношение към заобикалящия ги свят – семейството, другите деца, природата и не на последно място към самия себе си;

3.3. прилагане на модели на работа с деца в мултикултурна среда и на деца със СОП.

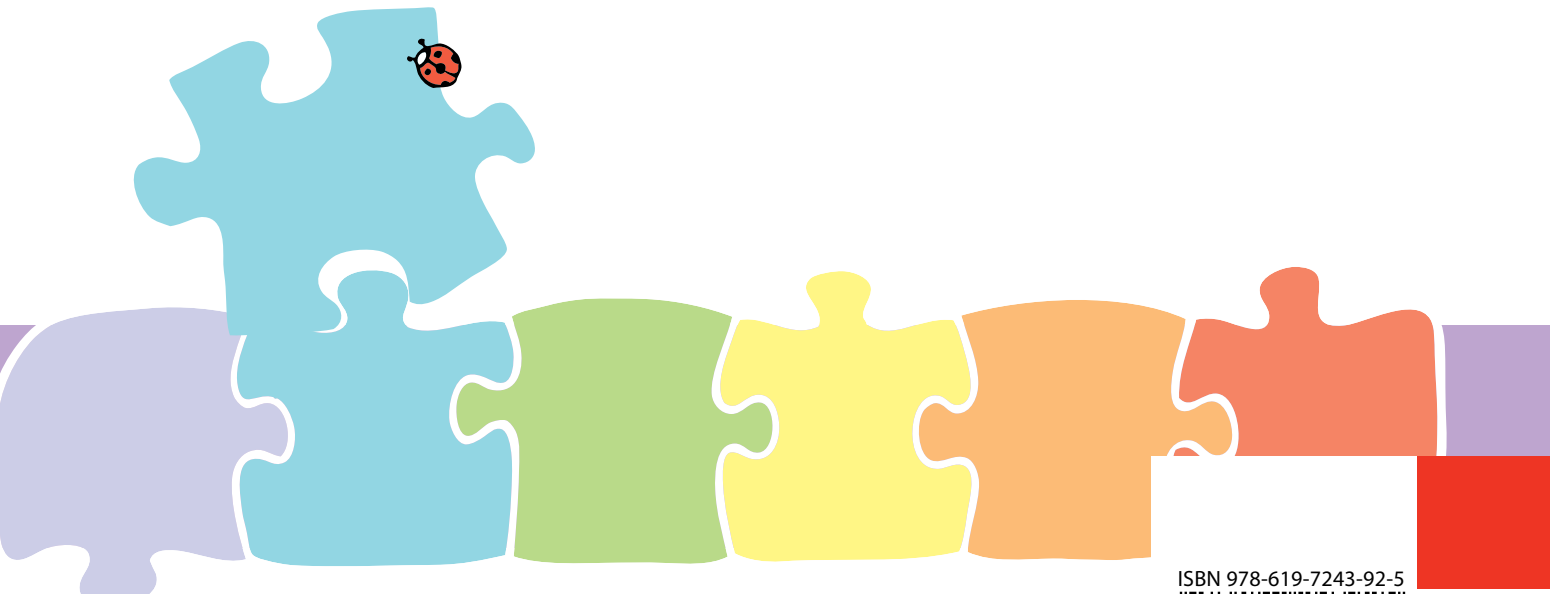

Аз съм днешното утре

Образователният комплект „Аз съм днешното утре“ е разработен в съответствие с изискванията на Наредба №13/21.09.2016 г. на МОН за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. Приложението му цели да разшири и обогати образователния процес, регламентиран в държавния образователен стандарт за Предучилищно образование (Наредба №5/03.06.2016 г. на МОН).

Образователният комплект „Аз съм днешното утре“ е предназначен за деца от предучилищна възраст в детска градина/училище и съдържа:

- Занимателна книжка на детето
- Методическо ръководство на учителя в електронен вид.

ISBN 978-619-7243-92-5

9 786197 243925